

379.154

ศ ๒๕๔๓

๕.3

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดสุรินทร์

ปริญญาโท

ของ

สมเดช บุญมาก

10 ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185743

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประหยัด หาลิตะพันธ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประสม แสนคำเครือ)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประหยัด หาลิตะพันธ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประสม แสนคำเครือ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่... 4 ...เดือน... สิงหาคม ..... พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยัด ทาลิตะพันธ์ ประธานที่ปรึกษาปริญญาโท และอาจารย์ ดร.ประสพ แลนคำเครือ กรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่ แก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยดีอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแล เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็น กรรมการสอบปากเปล่า ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ เพื่อให้ปริญญาโทฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณนายสมยศ มีเทศน์ นายสุชาติ ต้นหยง นายมนูญ สควิจิตร และนายประเสริฐ ใจกล้า ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สุรินทร์ ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่กรุณา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณนายประสาน เจริญพิทยา นางพวงทอง บุญมาก และเจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำดวนทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณทุกคนที่มีส่วนช่วยให้ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบุชาพระคุณของผู้ประกอบ วิชาชั้นครูทุกคน

สมเดช บุญมาก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา	12
มาตรการการบริหารและสนับสนุน	13
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน	15
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	18
ด้านการประชาสัมพันธ์	22
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	26
ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม	34
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	37
ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	40
ด้านการจัดสวัสดิการ	43
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	47
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	50
สภาพปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา	55

ขนาดของโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อการนำมาตรการการบริหารและ สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาไปใช้	59
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
สมมติฐานการวิจัย	71
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	75
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การสร้างเครื่องมือ	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู	84
ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและ เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน	118

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	194
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	194
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	194
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	195
การวิเคราะห์ข้อมูล	195
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	196
อภิปรายผล	204
ข้อเสนอแนะทั่วไป	213
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป	215
บรรณานุกรม	216
ภาคผนวก	228
ประวัติย่อของผู้วิจัย	247

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	73
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	75
3 ร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน	78
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านรวมทุกด้าน	85
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการวางแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน	87
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	89
7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการประชาสัมพันธ์	91
8 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	93
9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม	95
10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	97
11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	99
12 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการจัดสวัสดิการ	101

13	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	103
14	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน	105
15	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	107
16	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	109
17	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	111
18	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	113
19	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดกลาง จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	115
20	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน	117
21	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน รายด้านและรวมทุกด้าน	119
22	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน	122
23	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	125

24	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์	128
25	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	130
26	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดสาขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	132
27	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	134
28	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	137
29	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดสวัสดิการ	140
30	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	143
31	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน	146
32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการให้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน ประถมศึกษา 10 ด้าน	149
33	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการ ประชาสัมพันธ์	152
34	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการ จัดสวัสดิการ	153

35	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นราย ด้านและรวมทุกด้าน	154
36	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดทำ แผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน	157
37	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัด ระบบข้อมูลและสารสนเทศ	160
38	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์	163
39	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการนิเทศ และบริการด้านวิชาการ	165
40	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัด สัมนาวิชาการและสิ่งแวดลอม	167
41	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนา และใช้บุคลากร	169
42	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการระดม และการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	172
43	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัด สวัสดิการ	175
44	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	178
45	เปรียบเทียบทักษะของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน	180
46	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้ มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ...	183

47	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการจัดระบบ ข้อมูลและสารสนเทศ	186
48	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการ ประชาสัมพันธ์	187
49	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการนิเทศ และบริการด้านวิชาการ	188
50	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการจัด สุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	189
51	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการพัฒนา และการใช้บุคลากร	190
52	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการจัด สวัสดิการ	191
53	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	192
54	เปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกัน รวมทุกด้าน	193

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนากำลังคน ซึ่งการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดบริการให้กับ ประชากรในวัยเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์แก่สังคม ตาม ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และให้ผู้เรียนมี ความรู้ มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำงานเป็นและดำรงชีวิตอย่างสงบสุข (กรมวิชาการ. 2534 : 19) การพัฒนา คุณภาพการประถมศึกษาจะเกิดประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์ที่สุด จำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบ และกระบวนการทางด้านการศึกษาหลาย ๆ อย่าง พร้อม ๆ กันไป กระบวนการที่สำคัญยิ่ง จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างรีบด่วน คือ การเรียนการสอน การบริหาร และการนิเทศ กำกับ ดูแล เป็นระบบครบวงจร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านการบริหาร จึงได้กำหนด เป็นนโยบายด้านการบริหารและสนับสนุนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการ พัฒนาระบบการบริหารการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้หน่วยงานทุกระดับมี ความคล่องตัวในการบริหารงาน เร่งปรับปรุงและสนับสนุนการจัดสรรและระดมทรัพยากร จากแหล่งต่าง ๆ มาพัฒนาการบริหารอย่างเหมาะสมเป็นธรรม รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศให้สามารถนำไปใช้ในการบริหาร และการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานทุกระดับไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีประสิทธิภาพด้านการบริหาร

และสนับสนุน และได้กำหนดมาตรการการบริหารและสนับสนุน เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดนำไปใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 83)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจหลักสำคัญคือ การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 3) และมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดมาตรฐานทางวิชาการ อาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายด้านการบริหารและสนับสนุนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนในเรื่องต่อไปนี้ การจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การนิเทศและการบริการด้านวิชาการ การจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและการใช้บุคลากร การระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน การจัดสวัสดิการ การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 43)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้กำหนดนโยบายด้านการบริหารและสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกำหนดเป้าหมายโดยให้หน่วยงานในสังกัดทั้งในระดับอำเภอ กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 มีประสิทธิภาพในด้านการบริหารและสนับสนุน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 29) จากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในช่วงสิ้นสุดแผนฯ พบว่า ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนของโรงเรียนยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจและไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดร้อยละของโรงเรียน ที่ดำเนินงานในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนมี

ประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งหมายถึงมีประสิทธิภาพในระดับดี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.6 - 3.5) และดีมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.6 - 4.00) (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 23) มีดังนี้

การจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ร้อยละ 56 การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ร้อยละ 63 การจัดระบบการประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 76 การนิเทศและการบริการด้านวิชาการ ร้อยละ 74 การจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 86 การจัดสวัสดิการ ร้อยละ 78 การระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ร้อยละ 75 การพัฒนาและการใช้บุคลากร ร้อยละ 76 การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 72 การติดตาม กำกับ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 64 บุคลากรได้รับการพัฒนาเพียง ร้อยละ 68 การจัดสวัสดิการและการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรยังทำได้ไม่ทั่วถึง เพราะยังไม่สามารถจัดบริการด้านที่พักอาศัยและยานพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งบุคลากรส่วนหนึ่งซึ่งปฏิบัติงานที่เสี่ยงภัยชายแดนและในท้องถิ่นกันดาร ยังมีปัญหาด้านสวัสดิภาพความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (สำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 10)

ในปีงบประมาณ 2535 สำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีงานและโครงการที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการจัดประชุมอบรม ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการแก่บุคลากรระดับโรงเรียน ได้แก่ การประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการ ประชุมปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน ประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ประชุมสัมมนาทางวิชาการและเสนอผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ประชุมชี้แจงแนวนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม การประชุมชี้แจงการพัฒนาบุคลากรและระบบงาน ประชุมอบรมการจัดทำผลงานทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู ประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงพัฒนาระดับโรงเรียน การประชุมชี้แจงการปรับปรุงพื้นฐานการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังได้จัดสรรงบประมาณวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องเขียน แบบเรียน เวชภัณฑ์ เงินทุนหมุนเวียนแก่โรงเรียนในสังกัด เพื่อให้โรงเรียน

ได้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 28/1 - 28/4) จากการดำเนินการดังกล่าว จึงต้องการที่จะศึกษาวิจัย ประสิทธิภาพ ในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละขนาด โดยมุ่งศึกษา ขอบเขตประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ด้านการระดมการใช้ทรัพยากร จากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน และด้านการติดตาม กำกับ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาประเด็นดังกล่าวนี้ จะเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้ มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจะส่งผลต่อ การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของจังหวัดต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน ประถมศึกษา ตามที่ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้ มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกผู้บริหารโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนคือ ขนาดใหญ่ ขนาด กลาง และขนาดเล็ก
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการ บริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกครูตามขนาดของโรงเรียนคือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ และจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาด้วย

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามมาตรการการบริหารและสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 10 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 27) คือ

- 1.1 ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
- 1.2 ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ
- 1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์
- 1.4 ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ
- 1.5 ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม
- 1.6 ด้านพัฒนาและการใช้บุคลากร
- 1.7 ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน
- 1.8 ด้านการจัดสวัสดิการ
- 1.9 ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 1.10 ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน 2534 จำนวนโรงเรียน 756 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารโรงเรียน 756 คน ครู 7,825 คน โดยแยกตามขนาดของโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 202 คน ครู 4,280 คน
- 2.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 426 คน ครู 2,799 คน
- 2.3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 128 คน ครู 746 คน

(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 4)

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สุ่มจากประชากรที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นหรือตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) (นางรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 92) ตามตารางการสุ่มของ เครจิจ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 621 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 254 คน ครู 367 คน ซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้

- 3.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 68 คน ครูจำนวน 201 คน
- 3.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 103 คน ครูจำนวน 131 คน
- 3.3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 43 คน ครูจำนวน 35 คน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 4.1.1 สถานภาพ แบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียนและครู
- 4.1.2 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม

ศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในขอบข่ายตามมาตรการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยข้อกำหนด 10 ด้าน คือ

- 4.2.1 ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
- 4.2.2 ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ
- 4.2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์
- 4.2.4 ด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ
- 4.2.5 ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- 4.2.6 ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร
- 4.2.7 ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน
- 4.2.8 ด้านการจัดสวัสดิการ
- 4.2.9 ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 4.2.10 ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินงานการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการวางแผนในการใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

2. มาตรการการบริหารและสนับสนุน หมายถึง ข้อกำหนดการกระทำตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วยข้อกำหนด 10 ด้าน คือ

2.1 ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน และการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่โรงเรียนจัดทำ

2.2 ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ หมายถึง การจัดเก็บ การตรวจสอบ การจัดกระทำ การบริหาร การวิเคราะห์ และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และผลการดำเนินงานของโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่นหรือประชาชน การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ การจูงใจให้บุคลากรทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2.4 ด้านการนิเทศและบริการงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการและความคิดรวบยอดในการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน การจัดทำแผนการนิเทศของโรงเรียน การให้บริการด้านวิชาการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่คณะครูในโรงเรียน

2.5 ด้านการจัดสุขภาพกายและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รักษาและควบคุมสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การส่งเสริมสนับสนุน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

2.6 ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร หมายถึง กระบวนการจะเปลี่ยนแปลงบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบ

2.7 ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน หมายถึง การแสวงหาความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชนเกี่ยวกับคน เงิน วัสดุครุภัณฑ์ มาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.8 ด้านการจัดสวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่บุคลากรของโรงเรียน การกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการส่งเสริมและบำรุงขวัญบุคลากรในโรงเรียนทุกวิถีทาง

2.9 ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน หมายถึง การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน เอกสารทางวิชาการไว้บริการแก่คณะครูในโรงเรียน การส่งเสริมสนับสนุน คิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรมทางการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการของครูในโรงเรียน

2.10 ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติการตรวจสอบ ประเมินค่าการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

4. ครู หมายถึง ครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนประจำชั้นหรือประจำวิชาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

5. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง หน่วยงานทางราชการ สังกัดส่วนกลางที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคและมีฐานะเทียบเท่ากอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่บริหารการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัด ยกเว้นโรงเรียนเทศบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนการศึกษานិเศษ

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียน โดยยึดจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนเป็นเกณฑ์ โดยปรับปรุงจากหลักเกณฑ์การแบ่งของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งออกเป็นขนาดต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 106) ดังนี้

- 6.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คน
ขึ้นไป
- 6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 -
300 คน
- 6.3 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1 -
120 คน

7. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครู หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งศึกษาจากเอกสาร และผลงานวิจัยในประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายของประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา
2. มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 10 ด้าน
  - 2.1 ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
  - 2.2 ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ
  - 2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์
  - 2.4 ด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ
  - 2.5 ด้านการจัดสาขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม
  - 2.6 ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร
  - 2.7 ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน
  - 2.8 ด้านการจัดสวัสดิการ
  - 2.9 ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
  - 2.10 ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. สภาพและปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
4. ขนาดของโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
5. สรุปผลจากการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

ความหมายของประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา

สมพงษ์ เกษมลีน (2521 : 12 - 14) ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพในที่นี้ หมายถึง การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหมายไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การทำงานที่ต้องให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และการที่จะพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็พิจารณาได้จากผลงาน อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของการบริหารงานนี้ย่อมหมายถึงอัตราส่วนของทรัพยากรที่ลงทุนไปหรือใช้ไป อันอาจได้แก่ เงิน แรงงาน กำลังใจ ความมุ่งมั่นส่วนบุคคล และผลอันเกิดจากการบริหารงานขององค์การ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดมูลค่าความพึงพอใจ ส่งเสริมให้มีกำลังใจในการทำงาน มีความสมานฉันท์ระหว่างมวลสมาชิก ตลอดจนเกียรติและความมั่งคั่ง ดังนั้นคำว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานราชการ จึงครอบคลุมถึงความพึงพอใจของบุคคล ชุมชน และองค์การด้วย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2530 : 3) ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพคือการทำตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้สำเร็จโดยใช้งบประมาณในการดำเนินการให้น้อยที่สุด

การบริหารการศึกษาระดับโรงเรียนตามหลักวิชาการบริหารการศึกษาล้วนใหญ่จะแบ่งงานบริหารการศึกษาก่อเป็น 6 ด้าน คือ (รุ่ง แก้วแดง อรุณี สุกสุข และปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. 2528 : 1)

1. งานวิชาการ
2. งานบุคคล
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการ
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

ภารกิจหลักทั้ง 6 ประการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องกระทำให้เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม กล่าวคือ ไม่มุ่งเน้นด้านหนึ่งด้านใดจนเกินไป จริงอยู่ภารกิจหลักหรือหน้าที่ของโรงเรียนคือ งานวิชาการ แต่งานวิชาการจะอยู่โดดเดี่ยวโดยไม่อาศัยงานอื่น ๆ อีก 5 งาน สนับสนุนส่งเสริมย่อมเป็นไปไม่ได้

จากความหมายและความคิดเห็นที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการบริหาร การศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจหลัก 6 งาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด โดยการให้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด บุคลากร ได้รับความพึงพอใจทุกฝ่าย

มาตรการการบริหารและสนับสนุน

มาตรการ (Measure) หมายถึงข้อกำหนดการกระทำตามแนวทางหรือยุทธศาสตร์ หรือเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้งานตามแนวทางที่กำหนดบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 12) เพื่อให้ การพัฒนาการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บรรลุผลสำเร็จตามนโยบาย เป้าหมาย จึงได้กำหนดมาตรการในการดำเนินงานด้านการ บริหารและสนับสนุน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 15 - 16) ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 จัดให้มีการบริหาร นิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลอย่างมี ประสิทธิภาพ โดย

- (1) ให้ทุกหน่วยงานใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร นิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (2) กำหนดดัชนี เกณฑ์ เครื่องมือและมาตรฐานการศึกษาที่ครบวงจร ทั้งในด้านปัจจัยป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) และนำมาใช้ในการดำเนินงานและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
- (3) ให้หน่วยงานทุกระดับออกติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานใน ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อ 2 ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการจูงใจให้บุคคลทุกฝ่ายทั้ง ภาครัฐและเอกชน ครุฑธาและให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

และจริงจัง โดยจัดให้มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ที่ได้มาตรฐาน

ข้อ 3 สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานดำเนินการวิจัยและใช้ผลการวิจัยพัฒนา การดำเนินงานตามภารกิจ โดย

(1) จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาและบริการในการวิจัยทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด

(2) ประสานงานกับมหาวิทยาลัยในการศึกษาวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาศึกษาในการทำกรวิจัยตามความต้องการของหน่วยงาน

ข้อ 4 จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยในพื้นที่ปกติให้จัดปัจจัยให้เสมอภาคเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ ส่วนในพื้นที่ที่มีปัญหาหรือพื้นที่ที่ต้องการเร่งรัดพัฒนา จะจัดสรรทรัพยากรเพิ่มให้เป็นพิเศษ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อ 5 เร่งให้หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศการศึกษาให้เอื้อต่อการวางแผนการบริหารและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 6 ปลุกฝังจิตสำนึกและอุดมการณ์ในการปฏิบัติงานและวิถีการดำเนินชีวิต

ข้อ 7 สรรหาและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงเกณฑ์การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร เข้ารับราชการ และตั้งศูนย์การพัฒนากุศลกรในระดับภูมิภาค

ข้อ 8 บำรุงขวัญ กำลังใจ โดยยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่บุคลากรที่มีผลงานดีเด่น และจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรอย่างจริงจังและเพียงพอกับสภาพความจำเป็น

ข้อ 9 ตรวจสอบสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ โดยเน้นกลุ่มผู้บริหารเป็นอันดับแรก

ในการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการการบริหารและสนับสนุน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะกำหนดเป็น 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
2. ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ
3. ด้านการประชาสัมพันธ์
4. ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ
5. ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร
7. ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน
8. ด้านการจัดสวัสดิการ
9. ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
10. ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญของการวางแผน และการจัดทำแผนของหน่วยงานในสังกัด (ถวัลย์ ทองมี และคนอื่น ๆ. 2533 : 4) เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญในแง่ของประสิทธิภาพ นักบริหารที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น กุลิค (Gulick) ฟาโยล์ (Fayol) หรือเซียร์ (Sear) เป็นลำดับ รวมทั้งนักบริหารการศึกษาของไทย ต่างเห็นว่าการวางแผนและการจัดทำแผนเป็นกระบวนการบริหารที่สำคัญอันดับแรก ที่ผู้บริหารจะต้องใช้ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญตามระเบียบ กฎหมาย และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีระเบียบ กฎหมาย ที่บัญญัติให้ผู้บริหารและหน่วยงานระดับต่าง ๆ ต้องจัดทำแผน และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 มาตรา 6 (1) (2) (3) มาตรา 14 (3)

(4) มาตรา 17 (1) (2) มาตรา 20 (3) (4) ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2529 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการบริหารและสนับสนุน และระบบงบประมาณ ต้องมีการเสนอแผนในการจัดตั้งงบประมาณ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 9) ได้อธิบายถึงการวางแผนการบริหารโรงเรียนว่า ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. พิจารณาทรัพยากรที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว
3. จัดทำรายละเอียดการดำเนินการ
4. วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในรายละเอียด
5. เสนอแผนพัฒนาประจำปีให้กลุ่มโรงเรียนพิจารณาเสนอขอจัดตั้งงบประมาณ

ต่อไป

ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

แผนบริหารโรงเรียนเป็นแผนระยะสั้นหนึ่งปีการศึกษา และจัดทำในรูปของแผนปฏิบัติการประจำปี หลังจากที่ได้เสนอแผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณไป และได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว อาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 53)

1. แผนเฉพาะกิจเฉพาะเรื่อง เป็นแผนแก้ปัญหาข้อบกพร่องเฉพาะเรื่อง
2. แผนประจำปีสำหรับงานที่ทำอยู่แล้ว

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยทั่วไปจะแบ่งโครงสร้างออกเป็น 2 ส่วนคือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 53)

1. ส่วนแรก เป็นเรื่องทั่วไปของโรงเรียน สรุปรูปแบบและโครงการของโรงเรียน สรุปรูปกระบวนการและองค์ประกอบ สรุปรูปขั้นตอนและเวลาปฏิบัติงาน และสรุปงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียน

2. ส่วนที่สอง เป็นรายละเอียดของงานและโครงการที่โรงเรียนจัดทำประกอบด้วย

- 2.1 หลักการและเหตุผล
- 2.2 ลำดับความสำคัญของโครงการ
- 2.3 วัตถุประสงค์
- 2.4 เป้าหมาย
- 2.5 ทรัพยากรที่ใช้
- 2.6 วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงาน
- 2.7 แผนควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล

ประโยชน์ของการวางแผนและจัดทำแผน

ถวัลย์ ทงมี (2533 : 60) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการวางแผนและจัดทำแผนว่า มีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. องค์กรหรือหน่วยงานกำหนดอนาคตได้
2. การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาทันเหตุการณ์
3. การพัฒนาทุกระดับสอดคล้องกัน
4. ผู้บริหารคาดคะเนปัญหาและอุปสรรคได้
5. ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์
6. ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด
7. ลดความขัดแย้ง
8. เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน
9. สามารถควบคุมงานได้อย่างมีระบบ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวางแผนและการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงาน หน่วยงานทุกระดับในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน เพราะมีระเบียบ กฎหมาย บัญญัติไว้ เป็นนโยบายด้านการบริหารและสนับสนุน ตลอดจนระบบงบประมาณ ต้องเสนอแผนในการจัดตั้งงบประมาณด้วย

ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ

ข้อมูลและสารสนเทศ (Data and Information) มีความสำคัญในการบริหารงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผู้บริหารจำเป็นต้องตัดสินใจ เพื่อให้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (ณรงค์ ภูมิ. 2528 : 3) การพัฒนาการศึกษาของประเทศจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับระบบข้อมูล ข่าวสาร และระบบสารสนเทศที่ดี เป็นประการสำคัญ (นิรมล กิตติวิบูลย์. 2534 : 3) ข่าวสารข้อมูลได้กลายเป็นอำนาจใหม่ที่กำหนดโลกทรรศน์ ความคิด พฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละสังคม (เอนก นาคะบุตร. 2534 : 36) และประการสำคัญปัจจัยที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และมีความหมายตรงต่อความต้องการ (สิริพร บุญยานันต์. 2534 : 18)

ข้อมูล หมายถึง จำนวนตัวเลขหรือข้อมูลทั่ว ๆ ไป ที่มีการเก็บไว้ในองค์กร แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ส่วนสารสนเทศ หมายถึง การนำข้อมูลต่าง ๆ หลายกลุ่ม มาทำการวิเคราะห์ แจกแจง รวมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับผู้บริหาร สามารถใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ (อนุจินต์ กนิษฐรัตน์. 2528 : 36) เบิร์ช และคนอื่น ๆ (Burch and others. 1979 : 4 - 5) ได้ให้ความหมายว่า ข้อมูล คือ ตัวเลข ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนคน สิ่งของและความคิด ลักษณะของข้อมูลจะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกปรุงแต่งและไม่เกี่ยวโยงกัน ในขณะที่สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือจัดกระทำเพื่อผลของการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจของผู้ใช้

จากความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ อาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูล ที่ผ่านการจัดกระทำให้มีความหมายหรือมีคุณค่าในการตัดสินใจ

ระบบข้อมูลและสารสนเทศ

ระบบจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ ส่วนนำเข้า (Input) ส่วน การดำเนินงานหรือประมวลผล (Process) ส่วนผลลัพธ์ (Output) และส่วนป้อนกลับ (Feedback)

ระบบสารสนเทศ (Information System) จึงหมายถึง ระบบการจัดเก็บข้อมูล และการจัดทำให้เป็นสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และประกอบการวินิจฉัย สิ่งการของผู้บริหาร

คุณสมบัตินៃข้อมูลและสารสนเทศ

สารสนเทศที่ดีสำหรับใช้ประกอบการดำเนินงานวางแผนและการบริหาร ควรมี คุณสมบัตินៃที่สำคัญ 3 ประการ (ถวัลย์ ทองมี. 2533 : 12) คือ ทันต่อเวลา (Timely) ตรงกับความต้องการ (Relevant) และถูกต้องแม่นยำ (Accurate) อารุง จันทวานิช และเจริญ อรรถมงคล (2528 : 25) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่ดีจะต้องเป็นระบบ สารสนเทศที่ทำหน้าที่ครบถ้วน 3 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลและการเก็บรักษาข้อมูล
2. การดึงข้อมูลมาใช้และการรายงานข้อมูล
3. การวิเคราะห์และประเมินข้อมูล

ระดับสารสนเทศที่ใช้ในองค์การ

ระดับสารสนเทศที่ใช้ในองค์การหรือหน่วยงาน จะแบ่งระดับบริหารเป็น 3 ระดับ คือ (อนุจินต์ กนิษฐรัตน์. 2528 : 38)

1. ผู้บริหารระดับสูง จะใช้สารสนเทศในกระบวนการการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ การวางแผนระยะยาวเพื่อการจัดสรรทรัพยากร การกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดหา ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านั้น
2. ผู้บริหารระดับกลาง ใช้สารสนเทศในการควบคุมงานให้มีประสิทธิภาพตามแผน
3. ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แหล่งข้อมูลทางการศึกษา

แหล่งข้อมูลที่เป็นที่นำมาจัดกระทำให้เป็นสารสนเทศทางการศึกษา จะอยู่ในรูปของตัวเลขหรือเอกสาร ซึ่งข้อมูลทั้งสองลักษณะดังกล่าว ผู้บริหารสามารถจัดหามาได้จากแหล่งข้อมูลสำคัญ 2 ทางด้วยกัน คือ (ถวัลย์ ทองมี. 2533 : 4)

1. แหล่งข้อมูลที่อยู่ในระบบการศึกษา ถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลภายในระบบการศึกษา (Internal Source) แหล่งข้อมูลนี้จะให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของระบบการศึกษา (Educational System) ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของระบบการศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการทางการศึกษา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตัวครู นักเรียน โรงเรียน อุปกรณ์การเรียน งบประมาณทางการศึกษา หลักสูตรและการจัดบริการทางการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้สามารถถามได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2. แหล่งข้อมูลที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษา (External Source) ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และมีผลกระทบต่อปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของระบบการศึกษา เช่น ข้อมูลด้านประชากร ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลเหล่านี้ผู้บริหารสามารถสอบถามได้จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและจากชุมชน

ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งสองนี้ อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ตามวิธีการที่ได้มา คือ

1. ข้อมูลแบบเป็นทางการ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้มาโดยที่มีแบบแผนอยู่ในแบบฟอร์ม การสำรวจที่ออกแบบใช้ในหน่วยงาน มีรายการต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากแหล่งข้อมูลภายใน และและภายนอกกระบวนการศึกษา ตลอดจนสภาพปัญหา เป็นต้น

2. ข้อมูลแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้มาอย่างไม่มีแบบแผนแน่นอน เช่น ได้มาจากความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์และประสบการณ์ของบุคคล ข้อมูลประเภทนี้ไม่มีแบบฟอร์มที่แน่นอน และไม่สามารถนำไปประมวลผลได้

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษาระดับโรงเรียน

ในการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ มีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ประการ คือ (สำนักงานเลขาธิการสมานันต์สมาคมครูประถมศึกษาแห่งประเทศไทย. 2535 : 175 - 177)

1. ขั้นปฏิบัติการเกี่ยวกับข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2. ขั้นปฏิบัติการประมวลผล ได้แก่ การแบ่งประเภทข้อมูล การจัดลำดับข้อมูล การคำนวณข้อมูล และการสรุปผลข้อมูล

3. ขั้นปฏิบัติการเกี่ยวกับสารสนเทศ ได้แก่ การแสดงสารสนเทศ การจัดเก็บสารสนเทศ การนำสารสนเทศที่เก็บไว้มาใช้ และการเผยแพร่สารสนเทศ

การจัดเก็บสารสนเทศระดับโรงเรียน อาจจัดเก็บเป็นแฟ้มเอกสารหรือแฟ้มข้อมูล หรือแผ่นดิสค์

แฟ้มข้อมูล อาจจำแนกได้ 7 ลักษณะ คือ

1. แฟ้มข้อมูลหลัก เป็นแฟ้มข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด
2. แฟ้มข้อมูลย่อย เป็นแฟ้มข้อมูลใหม่
3. แฟ้มเลขดัชนี เป็นแฟ้มขึ้นขอระบบการจัดเก็บข้อมูล
4. แฟ้มข้อมูลอ้างอิง เป็นแฟ้มข้อมูลที่แน่นอน
5. แฟ้มข้อมูลสรุป เป็นแฟ้มข้อมูลที่สรุปรวมข้อมูลย่อยเข้าด้วยกัน

6. แฟ้มข้อมูลเก่า เป็นแฟ้มข้อมูลที่เก็บข้อมูลเดิม ๆ เพื่อนำมาใช้ใหม่
  7. แฟ้มข้อมูลสำรอง เป็นสำเนาของแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ เพื่อป้องกันการเสียหาย
- จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา การมีข้อมูลและสารสนเทศที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้ถูกต้อง เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ด้านการประชาสัมพันธ์

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นคำค่อนข้างใหม่และเป็นแนวความคิดใหม่ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้มีผู้เข้าใจผิดสับสนกันอยู่ เสมอถึงความหมายและบทบาทอันแท้จริงของการประชาสัมพันธ์ คนส่วนมากคุ้นเคยกับคำว่า การประชาสัมพันธ์ แต่น้อยคนนักที่จะเข้าใจความหมายอย่างถูกต้องในความหมายที่ง่ายที่สุด คำว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึงการสัมพันธ์กับประชาชน (Relations with the public) ทักษิณ สืบพรหม และประจวบ ธนทวี (ม.ป.ป. : 4) ได้รวบรวมความเห็นของบุคคลต่าง ๆ ไว้ดังนี้

สกอต คัลลิป และแอทเลน เซนเตอร์ (Scott Cutlip and Atlen Center) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า หมายถึง การประชาสัมพันธ์ เป็นความพยายามอย่างมีแผน เพื่อเอาชนะจิตใจประชาชนด้วยการกระทำอันเป็นที่ยอมรับและโดยการติดต่อไปมาทั้งสองทาง

มาร์สตัน (Marston) ให้ความหมาย การประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สถานการณ์ การกระทำหรือคำพูดที่สามารถจูงใจให้ประชาชนเห็นด้วยหรือร่วมมือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สะอาด ศักดิ์กุลผล ได้ประมวลบทนิยามความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างสมบูรณ์ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการอันหนึ่งของสถาบันที่กระทำต่อเนืองกัน ในอันที่จะสร้างหรือทำให้เกิดความสัมพันธ์ราบรื่นกับบรรดากลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถาบันกับ

กลุ่มประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้น ๆ ดำเนินงานไปได้ผลดีสมความมุ่งหมาย

สรุปว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง กลไกแห่งการชักนำความประทับใจและภาพพจน์ที่ดีจากหน่วยงานสถาบันไปสู่กลุ่มประชาชน ด้วยวิธีการนอกกล่าวชี้แจงผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างมีระเบียบแบบแผน

ประเภทของการประชาสัมพันธ์

ประเภทของการประชาสัมพันธ์ อาจแบ่งออกได้ 2 ประเภทคือ (ประชุม โปธิกุล. 2533 : 14)

1. การประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน
2. การประชาสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน

วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (ทักษิณ สืบพรหม และประจวบ จนทวี. ม.ป.ป. : 31)

1. เพื่อดึงดูดความสนใจ
2. เพื่อสร้างความเชื่อถือ
3. เพื่อสร้างสรรคความเข้าใจ

ประชุม โปธิกุล (2533 : 15) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1. เพื่ออธิบายถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานและประเภทของการดำเนินงาน
2. เพื่ออธิบายให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการได้ทราบถึงทัศนคติ ประชามติ หรือความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน
3. เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าและค้นหาจุดบกพร่อง

4. เพื่อให้ประชาชนยอมรับ
  5. เพื่อกำหนดที่จะขจัดปัญหาความยุ่งยาก
  6. เพื่อแนะนำฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2535 : 13) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ดังนี้

1. เพื่อเสนอรายงานให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา
3. ส่งเสริมความรู้ของครู นักเรียน และผู้ปกครอง
4. สร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และความเชื่อมั่น
5. ประเมินความต้องการของผู้ปกครอง
6. ช่วยแก้ไขข้อขัดปัดเป่าความขัดแย้ง
7. เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
8. เพื่อให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
9. เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนสนับสนุนช่วยเหลือกิจการโรงเรียน
10. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

องค์ประกอบการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน

องค์ประกอบการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ประกอบด้วย (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2535 : 14)

1. ความสัมพันธ์ของบุคคลแต่ละบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครู ครูต่อครู ครูต่อพนักงาน ครูต่อเจ้าหน้าที่คณาจารย์โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ศิษย์เก่าต่อครูและนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูและโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับครูและโรงเรียน

2. ความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคล ได้แก่ ความสัมพันธ์กับสมาคมผู้ปกครองกับครู และโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการศึกษากับโรงเรียน ความสัมพันธ์กับสมาคมต่าง ๆ ในชุมชน ความสัมพันธ์กับสมาคมทางวิชาชีพกับโรงเรียน

3. เครื่องมือและช่องทางต่าง ๆ ในการสร้างประชาสัมพันธ์ ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ข่าว ออกข่าว แก่หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การใช้สื่อเกี่ยวกับโลตทัศน์อุปกรณ์ต่าง ๆ กิจกรรมในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

หลักการประชาสัมพันธ์

ประชุม โปธิกุล (2533 : 15) ได้กล่าวถึงหลักการประชาสัมพันธ์ดังนี้ การประชาสัมพันธ์มีหลักสำคัญต้องยึดถือและปฏิบัติ ได้แก่ ต้องมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ต้องรู้จักใจของกลุ่มต่าง ๆ ต้องรู้นโยบายของรัฐบาล ต้องรู้เทคนิคของเครื่องมือ สื่อสัมพันธ์ต่าง ๆ ต้องยึดหลักความจริงและความสัตย์สุจริตเป็นหลัก ต้องปฏิบัติงานโดยติดต่อกันและกันอย่างสม่ำเสมอ ต้องเปิดเผยไม่มีเงื่อนงำ ต้องมีคุณภาพสูง ต้องมุ่งเข้าถึงผู้มีอิทธิพลอันดับแรก และต้องใช้ควบคู่ไปกับการพูด

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการจูงใจให้เขามีท่าทีเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน คนที่ทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ต้องรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคลกับหน่วยงาน ต้องรู้จักใช้สื่อและเครื่องมือเพื่อการประชาสัมพันธ์และต้องมีการตรวจสอบกระแสประชามติ เพื่อทราบผลของการประชาสัมพันธ์

ด้านการนิเทศการศึกษาและการบริการงานวิชาการ

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

กูด (Good. 1973 : 374) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำครู หรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนหรือการให้การศึกษา ทำให้เกิดความพยายามในวิชาชีพด้านการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยเหลือ และปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา เนื้อหาการสอน และการประเมินผลการสอน

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 10 - 11) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำกับบุคคลหรือสิ่งอื่น เพื่อจุดมุ่งหมายในการคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2525 : 5) ให้ทัศนะว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อปรับปรุงตัวของเขา และสมรรถภาพการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

เอกชัย กิสิขพันธ์ (2527 : 11) อภิปรายว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามที่จะช่วยให้การเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญการสอนจากศึกษานิเทศก์ จากผู้บริหารโรงเรียน หรือจากหัวหน้าสาย ก็ตาม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 88) บันทึกไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความร่วมมือช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาหารือหรือช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมด้านการสอน

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาคือ ความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จะช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมการสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการนิเทศการศึกษา เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่ง ทำให้ทันกับวิวัฒนาการทางด้านวิชาการ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา (รุ่ง พูลสวัสดิ์. 2528 : 8)

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2525 : 5) ได้สรุปความสำคัญของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการ
2. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู
3. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครู
4. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นคนทันสมัยอยู่เสมอ
5. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาชีพแบบประชาธิปไตย

สามารถให้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 27) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. สภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ศึกษานิเทศก์จึงเป็นตัวแทนของความเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการศึกษา
2. ความรู้ในสาขาต่าง ๆ เพิ่มพูนขึ้นไม่หยุดยั้ง จึงจำเป็นต้องมีศึกษานิเทศก์คอยช่วยเหลือ

3. การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนพัฒนาขึ้น จะต้อง มีผู้อำนวยการ เพื่อช่วยแก้ปัญหาในเรื่องนี้

4. การศึกษาของประเทศไม่อาจรักษามาตรฐานไว้ได้ หากไม่มีศึกษานิเทศก์คอย ควบคุมดูแลระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 7 - 8) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อ การพัฒนาโรงเรียนอยู่ 2 ประการ คือ

1. ให้คำแนะนำส่งเสริมประสิทธิภาพของการศึกษา
  2. ให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- ความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษา มีเหตุผลความจำเป็นดังนี้
1. การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
  2. การนิเทศการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ กระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอน มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมาย
  3. การนิเทศการศึกษา มีขอบข่ายการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้น การจัดควบคุม มาตรฐานการศึกษาโดยตรง

การนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ การเรียนการสอน หรือทำให้เกิดความเข้มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิด ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไป อย่างมีประสิทธิภาพ (อาคม จันทสุนทร. 2527 : 2) อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528 : 32) ให้ทัศนะว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความ ร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนที่ร่วมกันดำเนินการตามกระบวนการเฉพาะ เพื่อ ตอบสนองจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ ให้ได้ผลงาน (เด็ก) ดี มีคุณภาพสูง มีการพัฒนา

งาน (การเรียนการสอน) พัฒนาคณะ (ครู) สร้างขวัญ กำลังใจ และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อการทำงานร่วมกัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 3) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารลงไปถึงคนงานภารโรง ในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูก้าวหน้าในวิชาชีพ และผลสุดท้ายคือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

งานนิเทศภายในโรงเรียน

งานที่จะต้องนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนานั้น ประกอบด้วยหลายงาน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานโครงการต่าง ๆ

สรุปว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากร เพื่อปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินการและปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการวางแผนไว้อย่างต่อเนื่องกับกระบวนการนิเทศการศึกษา สามารถนำเอาหลักและกระบวนการบริหารโดยทั่วไปของ กุลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1973 : 17) มาใช้กับกระบวนการนิเทศได้ ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การสรรหาคัดเลือกบุคลากร (Staffing)

4. การอำนวยการ (Directing)
5. การประสานงาน (Coordinating)
6. การรายงานผลการปฏิบัติงาน (Reporting)
7. การงบประมาณ (Budgeting)

สังัด อุทรานันท์ (2528 : 88 - 91) มีความเห็นว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับสังคมไทย มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ
- ขั้นที่ 2 การให้ความร่วมมือ เป็นขั้นการทำความเข้าใจ
- ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ
- ขั้นที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 45) ได้แบ่งกระบวนการนิเทศภายในออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. การวางแผน
3. การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิชาชีพ
4. การปฏิบัติการณ์นิเทศ
5. การประเมินผลและรายงานผล

เทคนิคและวิธีการนิเทศ

การนิเทศ จะประสบผลสำเร็จด้วยดี ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงปรารถยานั้น ผู้นิเทศ ควรทราบเทคนิค กิจกรรม และทักษะจำเป็นเป็นอย่างดี เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ (เต็ม แยมเสมอ. 2531 : 10).

1. เทคนิคการสื่อความหมาย การสื่อความหมายเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน หรือพยายามที่จะทราบเรื่องราวจาก

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น การสื่อความหมายมีหลายรูปแบบ คือ การใช้คำพูด การใช้สัญลักษณ์ และภาพเขียน การใช้เสียง การใช้ท่าทางประกอบ สื่อมวลชน

2. เทคนิคการเขียนเรื่องราว ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ ความชัดเจน ความแน่นอน ความเหมาะสม

3. เทคนิคการพูด การพูดเป็นวิธีการสื่อความหมาย ควรยึดหลักว่า ฟังสบาย หูคลบคายตา พาสบายใจ

4. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์ เทคนิคเบื้องต้นในการสร้างมนุษยสัมพันธ์คือ ความอดทน อดกลั้นในสิ่งที่ตนเองไม่พึงพอใจ ยกย่องและหวังดีกับผู้รับการนิเทศอย่างจริงจัง ชมเชยเมื่อผู้รับการนิเทศทำงานได้สำเร็จ ระมัดระวังเกี่ยวกับการวิจารณ์ผลงานของผู้อื่น เป็นนักฟังที่ดี พุดใจนุ่มนวล ไพเราะ และแจ่มแจ้ง ยิ้มกับทุกคน จำชื่อเขาให้ได้ เป็นต้น

5. เทคนิคกระบวนการกลุ่ม กลุ่มหรือหมู่พวก หมายถึง การรวมตัวของบุคคล โดยมีเจตคติและวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ กระบวนการทำงานของกลุ่ม จะต้องเป็นไปตามขั้นตอนตั้งแต่การตั้งจุดมุ่งหมายร่วมกัน การอภิปรายร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน ดำเนินการร่วมกัน และประเมินผลร่วมกัน

วิธีการนิเทศ สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529 : 50) การสังเกตการสอนในชั้น การศึกษาจากเอกสารหรือตำรา การสนทนาทางวิชาการ การพาไปศึกษาออกสถานที่ การนิเทศแบบคลินิก เป็นต้น

มาตรการในการนิเทศระดับโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 172 - 175) ได้กำหนดมาตรการด้านการนิเทศระดับโรงเรียนสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

1. ประชุมประจำเดือน เพื่อดำเนินการตามเกณฑ์กำหนด 1 ครั้งต่อเดือน
2. นิเทศภายในโรงเรียน 1 ห้องต่อสัปดาห์
3. ประชุมทางวิชาการ 1 ครั้งต่อเดือน
4. สรุปผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ 1 ครั้งต่อเดือน

5. ทำการสอน 3-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

6. สุ่มตัวอย่างทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 1 ครั้งต่อเดือน

นอกจากนี้ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการนิเทศภายในสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

ติดตามผล บริการหลักสูตร บริหารหลักสูตร เสริมกำลังใจ และให้การประชาสัมพันธ์

สำหรับครูผู้สอน ได้กำหนดมาตรการในการนิเทศระดับห้องเรียน ดังนี้

1. เตรียมการสอนเต็มเวลา เต็มหลักสูตรทุกครั้ง
2. สอนตามแผนการสอน และคู่มือทุกครั้ง
3. สอนซ่อมเสริมเป็นประจำ 3 ครั้งต่อสัปดาห์
4. กวดขันและติดตามนักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอ
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดทุกข้อ
6. วัดและประเมินผลความก้าวหน้าทุกบทเรียน

แนวปฏิบัติสำหรับครูผู้สอนระดับโรงเรียน มีงานที่จะต้องปฏิบัติ ดังนี้ ศึกษาเด็ก

ศึกษาเอกสารหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู เตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนและ

ประเมินผลการเรียนการสอน

การบริหารด้านวิชาการ

การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา มีภารกิจในการบริหารอยู่ 6 ประการ

คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 30)

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานธุรการ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานกิจการนักเรียน
5. การบริหารงานอาคารสถานที่
6. การบริหารงานการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องใช้เวลาในการบริหารมากกว่างานอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 17)

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 62) ได้จำแนกหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานวิชาการว่า ประกอบไปด้วยงานต่าง ๆ คือ งานด้านตัวครู งานด้านตัวนักเรียน งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน งานด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานด้านบุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 16 - 17) ได้กำหนดว่า งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ควรครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ

งานบริการด้านวิชาการของโรงเรียน

งานบริการด้านวิชาการ เป็นงานส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดี โรงเรียนควรให้บริการด้านวิชาการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 22)

1. จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ
2. จัดทำแผนพัฒนางานวิชาการ
3. จัดทำแบบทดสอบและประเมินผล
4. วิเคราะห์วิจัยการบริหาร การนิเทศการศึกษาทุกกลุ่มประสบการณ์
5. จัดทำมาตรฐานทางการศึกษา
6. ผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ
7. งานเผยแพร่สื่อการเรียนการสอน
8. งานห้องสมุด

9. จัดหาเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอ

10. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอ

ม.ร.ว.สุรชัช ศรีธวัช กมล ภูประเสริฐ และปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2528 : 79) ได้สรุปข้อข่ายงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานด้านการวางแผน ได้แก่ แผนปฏิบัติงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน กำหนดการสอน การจัดทำตารางสอน และบันทึกการสอน
2. งานด้านการศึกษาข้อกำหนด ได้แก่ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ
3. งานจัดหาสื่อ ได้แก่ การผลิต การจัดหา และการให้บริการ
4. งานการเรียนการสอน ได้แก่ กลุ่มคณิตศาสตร์และภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานและอาชีพ กลุ่มพิเศษ

ด้านการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2528 : 812) ให้ความหมายว่า การสุขภาพ หมายถึง การระวังรักษาเพื่อความสุข ปราศจากโรค

กรมอนามัย (2530 : 46) ให้ความหมายว่า การสุขภาพ เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รักษาควบคุมสถานแวดล้อมให้อยู่ในสภาวะที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาพดี

การสุขภาพทั่วไปที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้ (กรมอนามัย. 2530 : 146)

1. การสุขภาพน้ำดื่มน้ำใช้ การปรับปรุงคุณภาพของน้ำอาจทำได้โดยการต้ม การตกตะกอน การใช้สารเคมี การกรอง
2. การสุขภาพอาคารเรียนและอาคารประกอบ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
สถานที่ตั้ง การระบายอากาศ แสงสว่าง การจัดอาคารและบริเวณ การทำความสะอาด การสุขภาพสิ่งปฏิภูลที่สำคัญคือ ขยะมูลฝอย และน้ำเสีย

3. การกำจัดอุจจาระ สร้างส้วมและใช้ส้วมให้ถูกต้อง

ความหมายและขอบเขตสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมาก นักวิชาการสิ่งแวดล้อมหลายคน ได้พยายามให้คำจำกัดความ โดยมีการนิยามสิ่งแวดล้อมในหลายมิติ ทั้งในวงแคบและวงกว้าง ดังนี้

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 29)

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต เห็นได้ด้วยตาเปล่า รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น (เกษม จันทรแก้ว. 2526 : 1 - 2)

วินัย วิระพัฒนานนท์^X (2530 : 191) ได้ให้ความหมายสิ่งแวดล้อมว่า คือ สิ่งที่อยู่โดยรอบสิ่งที่มีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และเป็นปัจจัยในการกำหนดวิถีการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา และมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของเรา

ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมเปรียบไปแล้ว คือ บ้านที่อยู่อาศัยของมนุษย์และสัตว์ เป็นทุกอย่างให้มนุษย์และสัตว์ได้ใช้ ได้ดำรงชีวิต ดังนั้นถ้ามนุษย์มีสิ่งแวดล้อมที่ดี คือ มีบ้านที่อยู่อาศัยที่ดี มนุษย์ก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าบ้านถูกทำลายให้ชำรุดทรุดโทรมผู้อยู่อาศัยก็จะได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับอันตราย และที่ผ่านมามีสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายให้ทรุดโทรมเสียหาย ทำให้มนุษย์ซึ่งอยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อน ส่วนใหญ่เกิดจากน้ำมือของมนุษย์นั่นเอง สิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต จึงเป็นสิ่งผูกพันเกี่ยวข้อยังอย่างไม่สามารถแยก

จากกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 29) และ
มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ที่จะต้องดำรงอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน และเกื้อกูลกัน
และกัน จึงต้องสร้างความตระหนักถึงการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 2534 : 11)

บทบาทของโรงเรียนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ
มากมาย ไม่ใช่เฉพาะครูกับนักเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ฯลฯ มีส่วน
ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (ดวงพร โต้ะนาค. 2533 : 29) สภาพแวดล้อม
เกี่ยวกับที่ทำงาน สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับระบบการ
บริหาร สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคน และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับวัฒนธรรม มีส่วนทำให้คน
อยากทำงาน ซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (นิมลวรรณ พงษ์สวัสดิ์.
2535 : 27 - 35)

การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ คณะกรรมการสุขภาพิบาลโรงเรียน
ได้วางหลักเกณฑ์การปฏิบัติไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
2527 : 60)

1. ให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และภัยอันตราย
  2. ให้ปลอดจากโรคติดต่อ
  3. ให้เป็นที่สบายใจ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ และอารมณ์ในอันที่จะให้เด็กได้รับ
การศึกษาได้ผลเต็มที่
  4. ให้เหมาะสมกับสภาพทางสรีรวิทยาของร่างกายเด็กที่กำลังเจริญเติบโต
- นอกจากนี้โรงเรียนควรคำนึงถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ
เกี่ยวกับสุขภาพิบาลเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถม
ศึกษาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 8) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน รวมทั้งอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม โดยมีแนวดำเนินการดังนี้

1. สนับสนุนหรือดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกในความจำเป็นที่จะต้องมีการอนุรักษ์ พัฒนา ป้องกันและแก้ไขสิ่งแวดล้อม
2. พัฒนาอาคารสถานที่ บริเวณโรงเรียน และระบบการสุขภาพให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกบูรณาการเข้ากับการเรียน การสอนปกติ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. เป็นผู้นำและร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขสิ่งแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและชุมชน
5. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการดำเนินงานอนุรักษ์ พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและชุมชน

จากความหมายและหลักการ สรุปได้ว่า การจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดี จะส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ให้มีสุขภาพดี ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 208) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการเพิ่มความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม ความสามารถของบุคคล ตลอดจนให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพดีขึ้น และส่งผลสะท้อนให้หน่วยงานมีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น

พณัฒ หันนาคินทร์ (2526 : 132) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องอย่างไม่มีวันจบสิ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และปรับปรุงคุณธรรมของผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อผลงานของสถาบันเอง และเพื่อสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติหน้าที่ปรารถนาจะได้รับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 153) กำหนดไว้ว่า การพัฒนาบุคคล หมายถึง การดำเนินการให้บุคคลได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ผลตามที่หน่วยงานต้องการ หรือให้ได้ผลงานดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่จะเปลี่ยนแปลงบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติอันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ (สมาน รังสิโยภพณ์. 2522 : 74)

1. เมื่อได้บรรจุบุคคลเข้าทำงานแล้ว ก็มิได้หมายความว่า จะสามารถเข้าปฏิบัติงานได้ทันทีเสมอไป จำเป็นต้องมีการอบรม แนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ทำงานใหม่
2. เมื่อผู้ปฏิบัติงานไปนาน ๆ ประกอบกับระเบียบ หลักเกณฑ์ และเทคนิคต่าง ๆ เปลี่ยนไป ก็จำเป็นต้องมีการอบรม
3. การพัฒนาบุคคลไม่เพียงแต่ทำให้คนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานดีขึ้นเท่านั้น ยังส่งผลให้ได้ผลงานสูงด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง จึงเห็นสมควรให้กระทรวงทุกกระทรวงถือเป็นนโยบายในการฝึกอบรมข้าราชการ เป็นความรับผิดชอบส่วนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 136) สำนักงานคณะกรรมการการประถม

ศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ดังที่กล่าวไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ว่า จะสรรหาและพัฒนาครู อาจารย์ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1 - 16)

ประเภทของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาอาจจำแนกได้ 2 ประเภทคือ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 136)

1. การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา
2. การพัฒนาตัวเอง

กระบวนการในการพัฒนาบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 156) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลนั้น สามารถแบ่งได้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การหาความจำเป็นในการพัฒนาบุคคล
2. การวางแผนการพัฒนาบุคคล
3. การดำเนินการพัฒนาบุคคล
4. การติดตาม และประเมินผลการพัฒนาบุคคล

วิธีการพัฒนาบุคคล

วิธีการพัฒนาบุคคล ทำได้หลายวิธี ได้แก่ การจัดอบรมเพิ่มเติม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การบรรยายให้ความรู้พิเศษ

การใช้บุคลากร

การใช้บุคลากรในที่นี้ หมายถึง การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การจัดบุคลากร อาจจะยึดหลัก 4 ของระบบคุณธรรม คือ (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2525 : 16)

1. หลักความเสมอภาค
2. หลักความสามารถ
3. หลักความมั่นคง
4. หลักความเป็นกลาง

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 142) ได้กล่าวถึงการจัดแบ่งความรับผิดชอบในหน้าที่การงานไว้ ดังนี้

1. หน้าที่การงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ควรรวมกันให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้หนึ่งผู้ใด
2. คำสั่งถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมอบ
3. ควรพิจารณาความสำคัญของงาน
4. ระมัดระวังอย่าให้เกิดความซ้ำซ้อน
5. ระวังอย่ามอบหมายงานโดยขัดกับวัตถุประสงค์หลักขององค์การ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาและการใช้บุคลากรเป็นกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์การให้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะในการทำงานให้ดีขึ้น มีเจตคติที่ดีต่องาน การพัฒนาบุคคล จะใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ตามความเหมาะสม และการจัดคนเข้าทำงานหรือการใช้บุคลากรนั้น จะต้องคำนึงถึงระบบคุณธรรมเป็นหลัก

ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินการได้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาด้านการเรียนการสอน ชุมชนยังมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างมาก (ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และ ตีลก พัฒนพิชัยโชติ. 2528 : 720)

การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในด้านทรัพยากรบุคคล การเงินและวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการและพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการปรับปรุงการจัดสรรและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นับเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาการศึกษา แนวนโยบายการจัดการศึกษา ได้มุ่งเน้นการระดมทรัพยากรการเงิน โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาปรับปรุงเงินค่าเล่าเรียนและเงินบำรุงการศึกษาและหารายได้จากแหล่งอื่น เช่น การจัดกิจกรรม บริการรับจ้าง และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาช่วยตนเองให้มากขึ้น แทนการพึ่งงบประมาณจากรัฐเพียงด้านเดียว นอกจากนี้ก็ได้มีความพยายามในการเสาะแสวงหาทั้งในส่วนที่เป็นเงินบริจาค เงินทุนการศึกษา ฝึกอบรม การวิจัย ทั้งจากภาคเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ และทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งหารายได้จากทรัพย์สินของสถาบันและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้ประโยชน์จากที่ดินและอาคารของสถานศึกษา การบริการทางวิชาการ การจัดจำหน่ายผลิตผลของนักเรียนและนักศึกษา เป็นต้น ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน มีการดำเนินการในการพัฒนาและปรับปรุงกลุ่มโรงเรียนระดับประถมศึกษา การจัดตั้งโรงเรียนสาขา การตัดโอนอัตรากำลังครูที่เกินเกณฑ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (แสง ปิ่นมณี และคนอื่น ๆ. 2534 : 19 - 21)

แหล่งทรัพยากรจากชุมชน

ในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่นั้น มีทรัพยากรอยู่มากพอที่โรงเรียนจะใช้ให้เป็นประโยชน์ได้หลายอย่าง โดยมีผู้จำแนกประเภทของทรัพยากรจากชุมชนออกหลายแนวด้วยกัน เช่น (ปรีชา คัมภีรปกรณ และดิลก นันนิชชัยโชติ. 2528 : 272)

แนวที่ 1 ทรัพยากร แบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา แม่น้ำ ป่าไม้ น้ำตก เป็นต้น
2. ทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ มนุษย์และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ ความคิด แรงงาน ความรู้ เป็นต้น
3. ทรัพยากรทางเทคโนโลยี ได้แก่ บรรดาเทคนิควิทยาการทั้งหลาย

แนวที่ 2 แบ่งทรัพยากรเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ทรัพยากรธรรมชาติ
2. ทรัพยากรมนุษย์
3. ทรัพยากรสถาบัน

แนวที่ 3 แบ่งทรัพยากรออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

1. คนหรือมนุษย์
2. วัสดุ
3. สถาบัน

ขั้นตอนในการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อใช้ทรัพยากรของชุมชน ในการพัฒนาโรงเรียน มีดังนี้
(ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และติลก นลินรัชโชติ. 2528 : 278)

1. ขั้นตอนเตรียมการ ได้แก่ การสำรวจทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน การสำรวจความต้องการของโรงเรียน การกำหนดรูปแบบขอความช่วยเหลือ
2. ขั้นตอนดำเนินการ ได้แก่ การติดต่อทาบทาม การดำเนินการใช้ทรัพยากร
3. ขั้นตอนประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลและแจ้งผลไปให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

บทบาทของโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

การที่สถานศึกษาจะแสวงหาความร่วมมือในการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาจะต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนหรือท้องถิ่นและภาคเอกชนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 30)

1. การสร้างความสัมพันธ์กับกรมการศึกษา
2. การสร้างความสัมพันธ์กับสมาคมและมูลนิธิ
3. การจัดกิจกรรมวันสำคัญ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
5. การจัดงานวันบุคคลดีเด่น วันศิษย์เก่า
6. การส่งเสริมการศึกษาออกโรงเรียน
7. การประชาสัมพันธ์
8. ชุมชนศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา การที่สถานศึกษาจะระดมและใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นหรือภาคเอกชน เพื่อให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด

ด้านการจัดสวัสดิการ

ความหมายของการจัดสวัสดิการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 2 - 3) ได้รวบรวมความหมายของคำว่า สวัสดิการ จากความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ไว้ดังนี้

วิญญู สาธิต กล่าวว่า สวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน

บาร์เคอร์ (Barker) ให้ความหมายของสวัสดิการว่า เป็นความพยายามขององค์การที่ต้องการให้ประชาชนบรรลุถึงความมั่นคงทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งมั่นคงทางเศรษฐกิจ

บีช (Beach) สวัสดิการ คือ ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่บุคลากรของตน

ฮาร์เวล (Harwell) ให้ความเห็นว่า สวัสดิการเป็นรายได้พิเศษชนิดหนึ่ง

6. เพื่อลดความเครียด ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิต
7. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ
8. เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเพิ่มผลผลิตของหน่วยงาน
9. เพื่อลดการอุทธรณ์ร้องทุกข์ของบุคลากร
10. เพื่อลดการขาดงาน ลางาน และเปลี่ยนงาน

สวัสดิการในภาครัฐราชการ

สวัสดิการในภาครัฐราชการ เป็นสวัสดิการที่ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการได้รับนอกเหนือจากเงินเดือนและค่าจ้าง แบ่งได้ 2 ประเภทคือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 6)

1. สวัสดิการที่ทางราชการจัดให้ ได้แก่ การลาประเภทต่าง ๆ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร เงินสวัสดิการเบ็ช้กันดาร เงินยังชีพภาคใต้ เงินค่าอาหารทำการนอกเวลา เงินสมนาคุณผู้บรยายในการอบรมของส่วนราชการ เงินค่าสอนพิเศษ เงินรางวัลกรรมการและเจ้าหน้าที่สอนแข่งขัน ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

2. สวัสดิการที่ข้าราชการได้รับเมื่อนั้นจากราชการไปแล้ว ได้แก่ บำเหน็จ บำนาญ บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ บำเหน็จความชอบค่าตอบแทนและการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการในการป้องกันอธิปไตย และรักษาความเรียบร้อยของประเทศ

ประเภทของสวัสดิการภายในส่วนราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2530 ข้อ 14 กำหนดประเภทของสวัสดิการไว้ 8 ประเภทดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 12)

1. การออมทรัพย์
2. การให้กู้เงิน
3. การเคหะสงเคราะห์
4. การสงเคราะห์ข้าราชการ
5. การฃาปนกิจ
6. การกีฬาและนันทนาการ
7. ร้านค้าสวัสดิการ
8. กิจกรรมอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นชอบ

สวัสดิการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การจัดสวัสดิการให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ จึงได้จัดสวัสดิการเป็น 2 ประเภท คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5)

1. การจัดสวัสดิภาพ หมายถึง การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยจากปัญหาต่าง ๆ เช่น ถูกโจรก่อการร้ายยิงตาย ไม่ปลอดภัยจากการรบ ไม่ปลอดภัยจากการถูกรุกรม เป็นต้น มาตรการที่กำหนด ได้แก่ การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัย การใช้วิทยุมือถือติดคอสื่อสาร การขอความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

2. การจัดสวัสดิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการ ดังนี้ โครงการประกันชีวิตครู โครงการเงินทุนหมุนเวียนผ่อนส่งเพื่อกู้สำหรับสร้างบ้าน โครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อรถจักรยานยนต์ผ่อนส่ง โครงการสวัสดิการร้านค้า โครงการยานพาหนะ โครงการสวัสดิการที่พัก โครงการทัศนศึกษาและดูงานทางการศึกษาในต่างประเทศ โครงการพัฒนากองทุนสวัสดิการ

การจัดสวัสดิการในโรงเรียน

จากที่กล่าวมาแล้ว การจัดสวัสดิการในโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางดังกล่าว โดยโรงเรียนพิจารณาจัดสวัสดิการให้เหมาะสมกับสภาพและความเป็นไปได้ โรงเรียนควรจัดสวัสดิการที่สำคัญ ได้แก่ การจัดหาทุนสวัสดิการ การจำหน่ายอาหาร การบริการร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน การจัดบริการตรวจสอบสุขภาพอนามัยแก่ครูและครอบครัว ประจำปี ทุนการศึกษาสงเคราะห์แก่บุตรของบุคลากร ทุนสงเคราะห์แก่บุคลากรของโรงเรียนในวาระต่าง ๆ การจัดห้องพักผ่อน จัดที่สำหรับเล่นกีฬาในร่ม การไปศึกษาออกสถานที่ การจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา การประชุมพบปะรื่นเริง การจัดมุมหนังสือ การจัดสถานที่ทำงานและอุปกรณ์ให้สะดวกสบายเหมาะสม จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน สนับสนุนให้โอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 6 - 7)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการ หมายถึง การที่หน่วยงานได้จัดผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน เมื่อกระตุน จูงใจให้บุคลากร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีสภาพชีวิตที่ดี อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ในบรรดาทรัพยากรการบริหารนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่นักวิชาการและนักบริหารให้ความสนใจเสมอมา คือ "คน" หรือทรัพยากรมนุษย์ กำลังคนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด เพราะถ้าดูว่า ถ้ามีคนจำนวนพอสมควร มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมแก่หน้าที่การงานและมีการจัดการที่ดีแล้ว โอกาสที่จะทำงานให้ได้รับผลดีและประหยัด ย่อมง่ายขึ้น เป็นอันมาก คนสำคัญยิ่งกว่าเงินและสิ่งของมากนัก เพราะคนสามารถสร้างทุกสิ่งทุกอย่างให้สำเร็จได้ด้วยดีและรวดเร็ว (สมพงษ์ เกษมสิน. 2521 : 239 - 240)

การที่จะให้บุคลากรในหน่วยงานทำงานได้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ย่อมต้องอาศัยปัจจัยด้านบริหาร ได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเข้ามาสนับสนุน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการดำเนินการ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรได้มีสิ่งเหล่านี้ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

ปัจจัยที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ซึ่งงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนและครูก็คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณหมวดต่าง ๆ (ปรีชา คัมภีรปกรณ์ และชิน หงษ์สูง. 2528 : 329)
2. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สิ่งช่วยสอนที่มีอายุการผนังสิ้นเปลือง เช่น กระดานดำ ป้ายนิเทศ ป้ายผ้าสำลี ของจริง ของจำลอง เทปบันทึกเสียง โปสเตอร์ แผนที่ แผนภาพ แผนภูมิ แผ่นเสียง ฟิล์มภาพยนตร์ ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพโป๊ว ภาพร่าง ภาพสามมิติ รูปภาพ ลูกโลก สไลด์ การ์ตูน บัตรคำ บัตรภาพ บัตรคำ เครื่องเสียง เครื่องฉาย ภาพโป๊วแสง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องวิดีโอ จอฉายภาพ กล้องถ่ายรูป เครื่องรับวิทยุ เป็นต้น (ม.ร.ว.สุรวัช ศรีวัช กมล ภูประเสริฐ และปรีชา คัมภีรปกรณ์. 2528 : 119)
3. ปัจจัยด้านเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ แบบเรียนบังคับ แบบเรียนเสริม ประสบการณ์ แบบเรียนประกอบ แผนการสอน คู่มือครู แนวการสอน เอกสารหลักสูตร เอกสารอ้างอิง ตำราทางวิชาการ คู่มือการจัดบริการแนะแนว คู่มือประเมินผลการเรียน (ม.ร.ว.สุรวัช ศรีวัช กมล ภูประเสริฐ และปรีชา คัมภีรปกรณ์. 2528 : 113)
4. เอกสารทางธุรการ ได้แก่ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (ป.01) แบบกรอกคะแนนประเมินผลประจำปี (ป.02) สมุดประจำชั้น (ป.02 - 2) บัญชีเรียกชื่อนักเรียน (แบบ ป.03) หลักฐานแสดงการย้ายโรงเรียน (แบบ ป.04) หลักฐานแสดง

ผลการเรียนเมื่อจบหลักสูตร (แบบ ป.05) ระเบียบและสม (ป.06) แบบพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ 2533 : 189)

5. เอกสารเกี่ยวกับระเบียบแบบแผน ได้แก่ ระเบียบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ระเบียบเกี่ยวกับการออกหลักฐานแสดงผลการเรียน ระเบียบเกี่ยวกับการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา ระเบียบเกี่ยวกับการลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด

6. วิธีการ จะต้องอาศัยระบบที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการเป็นหลักในการดำเนินการ ได้แก่ กระดาษทราย การทดลอง การละเล่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ นิทรรศการ เป็นต้น

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมงานด้านวิชาการ

วิชาการภายในโรงเรียนมิใช่หมายถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างภายในโรงเรียนที่จะช่วยเสริมให้การเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นผู้มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนงานด้านวิชาการมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรทำอย่างมีเป้าหมายและมีการวางแผนด้วยการส่งเสริมครูและนักเรียนให้ดำเนินไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2534 : 84 - 86)

1. การประชุมครู
2. การเยี่ยมชมการสอน
3. การส่งเสริมความรู้ ประสบการณ์ และวิถะฐานะของครู
4. การส่งเสริมการจัดทำสื่อการสอน
5. การสนับสนุนการศึกษาวิจัย
6. การสนับสนุนส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน เป็นปัจจัยที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปอย่างราบรื่น มีความคล่องตัว ผู้บริหารสามารถที่จะให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

โดยการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการและแหล่งความรู้ที่เหมาะสมให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า และได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

การติดตาม กำกับ เป็นการใช้เทคนิคการบริหารทางลบ อันเป็นมาตรการหนึ่งของยุทธศาสตร์การเร่งคุณภาพ เป็นกระบวนการติดตาม กำกับบุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดให้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ เพื่อให้ได้ผลงานตามมาตรฐานที่ต้องการด้วยการวินิจฉัยว่า งานได้มาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของประชากรต่อไป การติดตามกำกับ มีวัตถุประสงค์เพื่อวินิจฉัย เร่งรัด ช่วยเหลือ สนับสนุน โยกย้าย ปูน้ำเหินจ พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ ให้มีขวัญและกำลังใจและมั่นใจในการปฏิบัติตามภารกิจเพื่อมุ่งตรงไปที่การพัฒนางานให้บรรลุตามจุดหมายที่ต้องการ สิ่งที่ต้องจัดทำในการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ

1. กำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ
2. ช่วยเหลือสนับสนุนทรัพยากร
3. วินิจฉัย สั่งการ การดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย
4. ติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน
5. ประสานงานทั้งด้านบริการและด้านจัดการทุกระดับ

สรุปว่า การติดตาม กำกับ เป็นมาตรการในการรวบรวมข้อมูลของบุคลากรตามภารกิจ ตามตำแหน่ง แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อวินิจฉัย เพื่อการตัดสินใจ เร่งรัด ช่วยเหลือ สนับสนุน โยกย้าย ปูน้ำเหินจ หรือกำหนดวิธีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผน เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ เป็นการปฏิบัติการตรวจตรา ตรวจสอบ ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานโดยตรง

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ ระบบที่จัดทำเพื่อหาค่าบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงานและสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง กล่าวอย่างง่าย ๆ เป็นการหาประโยชน์หรือติราคาผลงานของผู้ปฏิบัติงาน (เสนาะ ตีเขาว์ สุปราณี ศรีจักราภิมุข และนิยะดา ชนหวงศ์. 2525 : 144)

การประเมินผลงาน หมายถึง การวิเคราะห์และอธิบายหลักการ ลักษณะของงาน ว่างานชิ้นใดมีความสัมพันธ์กับเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างไร ผลงานมีมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้การประเมินผลงานยังสามารถนำไปใช้ในการกำหนดค่าจ้างอีกด้วย (สมพงษ์ เกษมสิน. 2531 : 274)

สรุปว่า การประเมินผลงาน เป็นวิธีการตรวจสอบว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมาบุคลากรในหน่วยงาน มีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

สมยศ นาวิการ และสุวรรณา ทองประดิษฐ์ (2525 : 170) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงานดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานบอกให้ผู้บังคับบัญชารู้ว่าผลการปฏิบัติงานของพวกเขานั้นเป็นอย่างไร
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานชี้ให้เห็นถึงบุคคลที่สมควรจะได้รับความดีความชอบ
3. การประเมินผลการปฏิบัติงานชี้ให้เห็นถึงบุคคลที่ต้องถูกฝึกอบรมเพิ่มเติม
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานชี้ให้เห็นถึงบุคคลที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

ประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 194) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผล
การปฏิบัติงาน ดังนี้

1. เพื่อเป็นการปฐมนิเทศความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน
2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพิจารณาว่าบุคคลใดมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานหรือ

หยอนสมรรถภาพ

3. เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิธีการฝึกอบรม
4. เพื่อประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนโยกย้าย
5. เพื่อให้การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง เป็นไปโดยยุติธรรม
6. เพื่อประกอบการพิจารณาสรรหาบุคลากร
7. เพื่อเป็นเครื่องจูงใจให้บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

เอกชัย กฤษพันธ์ (2528 : 129) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผล
การปฏิบัติงานดังนี้

1. ทบทวนผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายขององค์การ
2. ได้ทราบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการใน

การฝึกอบรมและพัฒนา

3. เน้นการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน ให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอและ
เสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

4. ประกอบการตัดสินใจในการพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน ค่าตอบแทน หรือ

สวัสดิการต่าง ๆ

5. เป็นแนวทางในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง โยกย้ายหน้าที่
6. เป็นประโยชน์ในการวางแผนอัตรากำลังคน

หลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน

เกณฑ์การประเมินที่ควรยึดถือเป็นแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานมี 4 ประการ ดังนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 195 - 196)

1. มาตรฐานของการปฏิบัติงาน
2. สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
3. คุณสมบัติเฉพาะของผู้ประเมิน
4. ความยุติธรรมในการประเมิน

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว (2528 : 283)

กล่าวถึงหลักการประเมินที่ดี ควรมีหลักการดังนี้

1. มีความเชื่อถือได้
2. ความเที่ยงตรง
3. มีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน

วิจิตร วรุตบางกูร (2525 : 215) กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการประเมินผลการปฏิบัติงานดังนี้

1. จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน
2. ปัจจัยที่ควรประเมิน
3. ผู้ประเมินผลงาน
4. ผู้ถูกประเมิน
5. ระยะเวลาที่ควรประเมิน

ประเภทของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยทั่วไปแล้วการประเมินผลการปฏิบัติงาน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ (เอกชัย กิสุขพันธ์. 2530 : 130)

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างไม่มีระบบ

การประเมินการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีวิธีการประเมินดังนี้ (สมยศ นาวิการ และสุวรรณา ทองประดิษฐ์. 2525 : 170)

1. ผู้บังคับบัญชาประเมินผู้ใต้บังคับบัญชา
2. กลุ่มผู้บังคับบัญชาประเมินผู้ใต้บังคับบัญชา
3. กลุ่มเพื่อร่วมงานประเมินผู้ร่วมงาน
4. ผู้ใต้บังคับบัญชาประเมินผู้บังคับบัญชา

การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างไม่มีระบบนั้น เป็นการประเมินในแต่ละวันโดยผู้บังคับบัญชา

การประเมินผลที่มีระเบียบแบบแผน มีระบบโดยอาศัยกฎเกณฑ์ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 199)

1. การประเมินลักษณะส่วนตัว
2. การประเมินผลงานที่ปฏิบัติไปแล้ว

ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน จะต้องพิจารณาวางแผนเป็นขั้น ๆ ดังนี้ (วิจิตร วรุตบางกูร. 2525 : 218)

1. กำหนดความมุ่งหมายในการประเมินให้ชัด
2. กำหนดหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
3. เลือกวิธีการประเมิน
4. ทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
5. กำหนดเรื่องที่จะประเมิน
6. จำแนกผู้ถูกประเมินออกเป็นกลุ่ม ๆ
7. กำหนดช่วงระยะเวลาในการประเมินให้เหมาะสมกับลักษณะงาน
8. ประเมินเทคนิคการใช้แบบประเมินผลงาน
9. ดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้

10. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
11. ติดตามผลและปรับปรุงการประเมิน

วิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีหลายวิธี ได้แก่ วิธีมาตราส่วนประมาณค่า วิธีเปรียบเทียบผู้ร่วมงาน วิธีตรวจรายการ วิธีบันทึกเหตุการณ์สำคัญ วิธีพิจารณางานถึงหน่วย วิธีบรรยายอย่างอิสระ วิธีการจัดกลุ่มประเมิน วิธีประเมินซึ่งกันและกัน วิธีกำหนดเป้าหมายร่วมกัน วิธีประเมินผลโดยตรง (วิจิตร วรุตบางกูร. 2525 : 15) วิธีการให้คะแนนโดยตาราง การจัดเข้าโค้งปกติ การสัมภาษณ์ การเขียนรายงาน การประเมินผลแบบกลุ่ม การประเมินผลตามผลการปฏิบัติงาน (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 203)

สรุปได้ว่า การติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นมาตรการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคลากรหลายประการ การประเมินผลการปฏิบัติงานมีเทคนิควิธีการหลายอย่าง ทั้งนี้ผู้บริหารหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม

สภาพปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา

ในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 2)

1. หน่วยงานทุกระดับยังขาดการประสานแผนที่เป็นระบบ
แผนที่ประสานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบจะต้องสัมพันธ์กันทั้งนโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม และงบประมาณ โดยเฉพาะกิจกรรมและงบประมาณ หากหน่วยงานที่มีหน้าที่เสนอจัดตั้งงบประมาณและหน่วยงานปฏิบัติไม่ประสานกัน โดยไม่ได้กำหนดกิจกรรมและงบประมาณ

ไปในทางเดียวกันแล้ว แผนพัฒนาที่จัดทำขึ้นก็จะไม่ได้รับการตอบสนองด้านงบประมาณ ทำให้แผนพัฒนาไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร จนบางครั้งอาจเกิดความรู้สึกเหมือนว่า การจัดทำแผนพัฒนาเป็นเรื่องสูญเปล่า

2. หน่วยงานทุกระดับยังขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนที่มีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติตามแผนของหน่วยงานทุกระดับ ส่วนใหญ่ยังขาดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้งบประมาณและทรัพยากรที่ได้รับจัดสรรไม่ได้ถูกนำไปใช้ตามแผนที่วางไว้ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากร และไม่สามารถสนองตอบต่อการแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง

3. หน่วยงานเกือบทุกระดับยังขาดความสมบูรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผน

การขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ในเรื่องข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผน ทำให้ยากต่อการตัดสินใจในการกำหนดงาน/โครงการที่จะทำ ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการจัดทำแผนแล้ว ยังทำให้แผนที่จัดทำขึ้นไม่อาจแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง

4. บุคลากรส่วนหนึ่งยังขาดความรู้และทักษะ

ผู้ร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนและคำขอตีงบประมาณของหน่วยงานทุกระดับ ส่วนหนึ่งยังขาดความรู้และทักษะในการเขียนรายละเอียดของงาน/โครงการ และงบประมาณ ทำให้แผนที่จัดทำขึ้นขาดความสมบูรณ์ชัดเจน ขาดความสมเหตุสมผลในการจัดทำงบประมาณ ทำให้ยากต่อการอนุมัติ และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

อ่ำรุ่ง จันทวานิช และเจษฎ์ อรรถมงคล (2528 : 29) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับปัญหาทางสารสนเทศทางการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาอันเนื่องมาจากระบบงานสถิติ เช่น งานซ้ำซ้อน การกระจายทรัพยากรทางสถิติ การเพิ่มภาระของผู้ให้ข้อมูลจนมีปฏิกริยาต่อต้าน การขาดมาตรฐานทางสถิติ การขาดความแน่นอนและเชื่อถือได้ของข้อมูลและสารสนเทศ

2. ปัญหาสัมพันธระหว่างผู้ผลิต ผู้ใช้ และผู้ให้ข้อมูล

3. ปัญหาการพัฒนาาระบบสารสนเทศ
4. ปัญหาการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย

นิรมล กิตติวิบูลย์ (2525 : 10) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับสารสนเทศ ดังนี้

1. ปัญหาความไม่ต่อเนื่องของข้อมูล
2. ปัญหาความไม่ตรงกันของข้อมูล
3. ปัญหาข้อมูลล่าช้า
4. ปัญหาด้านเอกสาร วัสดุ ไม่เพียงพอ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 66) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบข้อมูลและสารสนเทศว่า งานระบบข้อมูลและสารสนเทศทกระดับ ยังมีผลที่น่าพึงพอใจในระดับต่ำ เนื่องจากมีจำนวนโรงเรียนมาก จึงมีงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและสารสนเทศที่จะต้องจัดทำมาก ยิ่งขาดบุคลากรและเทคโนโลยีที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วน ทันสมัย รวดเร็ว

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 71) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาในการประชาสัมพันธ์ว่า

1. บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
2. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์
3. ความไม่ต่อเนื่องของการประชาสัมพันธ์

สำหรับสภาพปัญหาด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 91) กล่าวว่า

1. การนิเทศการศึกษายังไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
2. ขาดเทคนิคและเครื่องมือนิเทศที่มีประสิทธิภาพ
3. บุคลากรยังไม่ได้รับการพัฒนาด้านการนิเทศอย่างทั่วถึง
4. การให้บริการด้านวิชาการมีน้อย

ปัญหาด้านการสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีปัญหาดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 7)

1. ห้องเรียนอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมไม่ใช้การไม่ได้
 2. โรงเรียนบางโรงเรียนยังไม่มีอาคารอเนกประสงค์
 3. สภาพความแห้งแล้งในบางพื้นที่ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร มีปัญหาดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 สุรินทร์. 2534 : 18)

1. บุคลากรไม่มีความรู้เฉพาะด้าน
 2. การพัฒนาบุคลากรยังทำได้ไม่ทั่วถึง ยังไม่เป็นระบบ
 ปัญหาด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน มีปัญหาดังนี้
 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 18)

1. ท้องถิ่นมีบทบาทน้อยในการพัฒนาการศึกษา
 2. วิทยากรและบุคลากรในท้องถิ่นยังไม่ได้รับการเสริมแรง
 3. ประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน ความร่วมมือมีน้อย
 ปัญหาด้านการจัดสวัสดิการ มีปัญหาดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 สุรินทร์. 2534 : 18)

1. การจัดสวัสดิการและการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรยังทำได้ไม่ทั่วถึง
 เพราะยังไม่สามารถจัดบริการที่หนักอ้าค้ำ และยานพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติราชการ
 ให้กับบุคลากรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2. บุคลากรส่วนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ในเขตเสี่ยงภัยชายแดน และในท้องถิ่นกันดาร
 ยังมีปัญหาด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. สภาพหนี้สินจากสถาบันการเงิน และนอกสถาบันการเงิน ซึ่งต้องเสียอัตรา
 ดอกเบี้ยสูง

ปัญหาด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน มีปัญหาดังนี้
 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 7)

1. งบประมาณส่วนใหญ่เป็นหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ งบประมาณมีน้อย เช่น ในปีงบประมาณ 2533 งบประมาณที่ได้รับเป็นงบเงินเดือนและค่าจ้างร้อยละ 83.19 ส่วนที่เหลือเป็นงบลงทุน ร้อยละ 9.93 งบบริหาร ร้อยละ 2.64 จึงเหลืองบประมาณที่ใช้สำหรับการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและบุคลากร เพียงร้อยละ 4.24 เท่านั้น

2. สื่อวัสดุอุปกรณ์ไม่มีคุณภาพ
3. หลักเกณฑ์ในการทำผลงานทางวิชาการยุ่งยาก ครูไม่มีความรู้
4. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา

ปัญหาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน มีปัญหาดังนี้

1. ขาดการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง
2. เครื่องมือในการประเมินไม่ได้มาตรฐาน

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การนำมาตราการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาไปให้ ยังมีปัญหาในทุกด้านตามข้อจำกัดของปัจจัยทางการบริหาร

ขนาดของโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อการนำมาตราการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาไปให้

โรงเรียนประถมศึกษาแต่ละขนาด จะมีผลกระทบต่อการนำมาตราการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาไปให้แตกต่างกันไป ดังนี้

1. ผลกระทบทางด้านบุคลากร

เนื่องจากขนาดของโรงเรียน พิจารณาแบ่งตามจำนวนนักเรียนเป็นหลักในการคำนวณอัตรากำลังในโรงเรียน จึงถือเอาจำนวนนักเรียนเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้อัตรากำลังในโรงเรียนแต่ละขนาดแตกต่างกันไป โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 40 คน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 42) ได้กำหนดอัตรากำลังไว้เป็นแนวทางสำหรับจังหวัดต่าง ๆ พิจารณาด้วย คือ

1. ถ้าเปิดสอนชั้น ป.1 - ป.4 จัดสรรอัตรากำลังครูให้ 2 คน

2. ถ้าเปิดสอนชั้น ป.1 - ป.6 จัดสรรอัตรากำลังครูให้ 3 คน

ทั้งนี้โดยรวมทั้งตำแหน่งผู้บริหารและครูด้วย

นอกจากนี้ ก.ค. ยังได้กำหนดอัตรากำลังครู ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนที่จะมีตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารได้ต้องมีห้องเรียนตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 38) เพราะฉะนั้น โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กจะมีผลกระทบหลักเกณฑ์นี้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 7) ได้กล่าวถึงผลกระทบด้านบุคลากรว่า ถ้าพิจารณาเป็นรายพื้นที่หรือรายโรงเรียนแล้ว พบว่า ยังมีปัญหาขาดครูอีกมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดสรรครูให้ครบชั้นตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนดได้ อัตราส่วนครูต่อนักเรียนทั้งจังหวัดมีอัตราส่วน 1 : 20.17 ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนครูต่อนักเรียนในภาพรวมทั้งประเทศ คือ อัตราส่วน 1 : 19 และมีโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 80 คน ที่ครูไม่ครบชั้นจำนวน 55 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 142)

การย้ายหรือเปลี่ยนแปลงบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จะมีมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากการคำนวณปริมาณงานและคุณภาพของงานที่ขอปรับปรุงตำแหน่งผู้บริหารให้เป็นที่สูงขึ้นนั้น ได้ถือเอาจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการคำนวณด้วย กล่าวคือ โรงเรียนที่จะขอกำหนดตำแหน่งจากครูใหญ่เป็นอาจารย์ใหญ่ได้ ต้องมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป และอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก การเข้าสู่ตำแหน่งได้มาจากการคัดเลือกโดยวิธีการสอบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 39) จึงทำให้ไม่ได้คนที่อยู่ในพื้นที่เป็นผู้บริหาร มีการขอย้ายและเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นประจำ จากการสัมภาษณ์ (นายประสิทธิ์ แจ่มหมื่นไวย หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ นายสมเดช บุญมาก เป็นผู้สัมภาษณ์) ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2536 พบว่า การย้ายหรือเปลี่ยนตัวผู้บริหารในโรงเรียนทั้งขนาดกลางและขนาด

เล็กมีเป็นประจำ ทั้งนี้หลักเกณฑ์การย้ายผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไว้ สำหรับการย้ายครูสายผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีมาก เนื่องจากโรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่กันดาร เสียงภัย อยู่ติดชายแดน และกำหนดระยะเวลาในการย้ายสำหรับครูในหลักเกณฑ์การย้ายครู (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 39) กำหนดระยะเวลาไว้เพียง 1 ปี ก็สามารถขอย้ายได้

2. ผลกระทบด้านงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่มิพิจารณาจากจำนวนนักเรียนและขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การจัดสรร ได้แก่ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 12 - 18) ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่มวิชาต่าง ๆ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์โรงเรียน ค่าวัสดุรายหัว ค่าวัสดุประจำโรงเรียน เป็นต้น

3. ผลกระทบด้านวัสดุครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

การพิจารณาจัดสรรวัสดุครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จะใช้จำนวนนักเรียนและขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา เช่น งาน/โครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โรงเรียนขนาดเล็กจัดสรรให้โรงละ 3,100 บาท ขนาดกลางโรงละ 3,400 บาท ขนาดใหญ่โรงละ 3,600 บาท งาน/โครงการจัดมูมนหนังสือและห้องสมุดในโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงละ 2,000 บาท ขนาดกลางโรงละ 2,500 บาท และขนาดใหญ่ โรงละ 3,500 บาท (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 31) นอกจากนี้เกณฑ์การจัดสรรสิ่งก่อสร้างยังใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์จัดสรร เช่น อาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ ล້วม เรือนเพาะชำ สนามกีฬา เป็นต้น (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2533 : 4)

4. ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อม

พื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์ส่วนหนึ่งมีพรมแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนกัมพูชา (เขมร) มีโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ชายแดน จำนวน 157 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 105) อาคารเรียนและอาคารประกอบยังไม่เพียงพอ ห้องเรียนชำรุดใช้การไม่ได้ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่บางแห่งตั้งอยู่ในเขตชุมชนหนาแน่น โดยเฉพาะในเขตสุขาภิบาล ได้รับผลกระทบจากเสียงรบกวนของยานพาหนะ แหล่งเสื่อมโทรม (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 7)

จากที่กล่าวมา จะเห็นว่า ขนาดของโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติด้านการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครู พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการวางแผนทั้งห้าขั้นคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดสภาพปัจจุบัน ปัญหา การกำหนดวิธีการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลปรับปรุงแผน อยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนคติต่อการวางแผนขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ และขั้นกำหนดสภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน มีทัศนคติต่อการวางแผนแตกต่างกัน

3. ครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิ มีทัศนคติต่อการวางแผน แตกต่างกัน

สำเร็จ เมฆประสิทธิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ด้านการวางแผนโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.87 อยู่ในระดับควรปรับปรุง โดยเนื้อหาที่ผู้บริหารควรปรับปรุงมากที่สุด คือ เรื่องการประเมินการบริหารโรงเรียน และแนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียน

ชุกรี อุดมกุลศร (2532 : บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลการวิจัยพบว่า ในการวางแผน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำแผน แผนที่จัดทำมากที่สุด คือ แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี

ประเสริฐ ทัศนา (2535 : 155 - 156) ได้ศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน
3. ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

วิวัฒน์ วงศ์ตระกูล (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร นำสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจอย่างกว้างขวาง

2. ปัญหาของระบบสารสนเทศ ได้แก่ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับสารสนเทศที่จัดทำขึ้น และต้องการเร่งด่วนเกินไป มีฐานข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ได้รับงบประมาณน้อย

สุนทร ไคลมี (2527 : ง) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ผลการศึกษพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษาในทุกระดับและสถานที่ตั้งของโรงเรียน ระบุว่าปฏิบัติงานหรือจัดให้มีการนิเทศภายในขึ้น 3 ประการ ได้แก่ งานด้านวิชาการหรือการเรียนการสอนภายในโรงเรียนโดยตรง งานด้านพัฒนาครูภายในโรงเรียน และงานสนับสนุนและบริการด้านการเรียนการสอน

2. กระบวนการจัดดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนมากได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การดำเนินงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีโรงเรียนจำนวนมากระบุ คือ ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร และการจัดการในเรื่องโรงเรียนขาดแคลนวิทยากรที่จะให้ความรู้แก่ครู

วัชรินทร์ แสงคันท์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 221 คน และครู จำนวน 311 คน ผลการศึกษพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครุมีความเห็นว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพแตกต่างกัน โดยที่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการนิเทศการศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

รติพร สุภรัตน์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจและเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดราชบุรี เป็นผู้บริหาร จำนวน 186 คน ครู จำนวน 351 คน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความเข้าใจต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู พบว่า มีความเข้าใจในระดับมาก เมื่อเทียบความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครู แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และเล็กมาก มีความเข้าใจต่อการนิเทศการศึกษาในระดับมาก และพบว่า ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และกลาง กับความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และเล็กมาก แตกต่างกัน

สุเมธ ประภาสวัสดิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

4. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

สมศักดิ์ มั่นสวัสดิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 6 ด้าน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน และงานอาคารสถานที่ แตกต่างจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

วิระ เสาวโกมุท (2533 : 109) ศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการบริการหลักสูตร ผู้บริหารให้ความสนใจอยู่ในระดับกลาง ประสิทธิภาพในการบริหารและขนาดของโรงเรียนไม่ใช่ตัวแปรที่ทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

สมพล ธงศิลา (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนครู และศึกษานิเทศก์ จากผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษา สามารถปฏิบัติกาารนิเทศการศึกษาภายในตามแนวของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเกณฑ์ปานกลาง และได้ผลการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

2. ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ มีความเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศ และผลการนิเทศโดยรวมทั้งกระบวนการ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการปฏิบัติการสร้างเครื่องมือและสื่อ

ทิพา จันทรคามิ (2525 : 108 - 109) ได้ทำการวิจัยโครงการสุภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลจากการศึกษาพบว่า

1. สถานที่ตั้งและสถานที่ตั้งของโรงเรียน โรงเรียนทั้ง 3 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่ตอน น้ำท่วมไม่ถึง โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน และอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีเหตุรำคาญ

2. จำนวนห้องเรียนและลักษณะของห้องเรียน ส่วนใหญ่ห้องเรียนยังไม่เพียงพอกับการจัดชั้นเรียน

3. อุปกรณ์ในห้องเรียน โต๊ะ ม้านั่ง ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

4. การระบายอากาศและแสงสว่าง ส่วนใหญ่มีหน้าต่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างพอเหมาะ

5. ล້วมและที่ปัสสาวะ โรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 55 แยกชายหญิง โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เกินกว่าร้อยละ 55 ใช้รวมกันชายหญิง และโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 33 ไม่มีล້วม

6. การจัดน้ำให้นักเรียนดื่ม โรงเรียนขนาดใหญ่เกินกว่าร้อยละ 50 เป็นน้ำประปา โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ใส่ต้มหรือถั่ง แล้วใส่ภาชนะตัก

7. การระบายน้ำโสโครก ส่วนใหญ่ขุดร่องระบายน้ำไว้รอบ ๆ อาคารเรียน

8. ห้องพยาบาล เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 40 มีห้องพยาบาล มีเวชภัณฑ์ และมีอุปกรณ์ที่จำเป็น โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 43 และโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 33.53 มีห้องพยาบาล แต่ยังขาดเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จำเป็น

กรมพลศึกษา (2526 : 68) ได้วิจัยและติดตามผลโรงเรียนในโครงการสุภาพศึกษาสายการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การจัดสิ่งแวดล้อม โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่เป็นเอกเทศ รองลงมา

ผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 4 ด้าน แต่ด้านบุคลากร มีทัศนะแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สกล รุ่งโรจน์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาศูนย์บุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ามีปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณไว้เป็นสัดส่วน ตลอดจนขาดเอกสารและตำราทางวิชาการ

อุบล รักษารงาน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการสรรหาคณะกร มุ่งปฏิบัติ เรื่องการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงานโดยให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด ในการจัดยึดความสมัครใจเป็นสำคัญ
2. ด้านการพัฒนาศูนย์บุคลากร ใช้กิจกรรมอบรม โดยจัดส่งบุคลากร เข้ารับการอบรมตามโครงการต่าง ๆ

ชำนาญ รัตน์ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนในการบริหารงานวิชาการที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนไม่มีงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนวิทยากรในชุมชน
2. เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคของการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ในการบริหารงานวิชาการระหว่างโรงเรียนดีเด่นกับโรงเรียนธรรมดา พบว่า โรงเรียนดีเด่นและโรงเรียนธรรมดามีปัญหาและอุปสรรคเหมือนกัน คือ ไม่มีงบประมาณเป็นค่าตอบแทนวิทยากร เป็นปัญหาระดับมากที่สุด และปัญหาระดับมาก คือ ทรัพยากรในชุมชนไม่มีเวลาว่างพอที่จะให้ความช่วยเหลือ

โยทะกา แก้วปลั่ง (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน ชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง อยู่ในระดับน้อยมาก

ชูศรี อุดมกุลศรี (2532 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษากระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมที่มีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลการวิจัยด้านการจัดสวัสดิการ เห็นว่ามีการจัดสวัสดิการหลายรูปแบบ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องข้องด้านการบริหารและสนับสนุน มีดังนี้
แมททอกซ์ (Mattox. 1978 : 6061) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมากคือ ความต้องการที่จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล และต้องการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

เวน (Wayne. 1980 : 1293) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ที่รัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีความสำคัญสูงได้แก่ งานหลักสูตรและการสอน งานแนะแนว งานบริหารและงานวิชาการ และงานนิเทศภายในโรงเรียน
2. เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้ที่ต้องรับผิดชอบมากคือ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนมีหน้าที่น้อยมาก

3. เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน งานเกี่ยวกับวัสดุ เป็นงานที่ครูใหญ่ใช้เวลา น้อยที่สุด ส่วนงานนิเทศภายในโรงเรียน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและ งานแนะแนว เป็นงานที่ครูใหญ่ใช้เวลา มากที่สุด

4. เทคนิคการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีการใช้เอกสาร เป็นวิธีที่ได้ผลน้อย

จากการที่ได้ศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาใน 10 ด้าน เห็นว่า เป็นข้อกำหนดหรือแนวทางในการ ที่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศึกษา แต่มีปัจจัยหลายอย่าง que ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ในการนำมาตรการดังกล่าวไปใช้ จึงทำให้มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ขนาดต่างกัน แตกต่างกัน

2. ทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ขนาดต่างกัน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ วิธีการศึกษาวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล 10 มิถุนายน 2534 แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 756 คน ครู จำนวน 7,825 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ
ขนาดเล็ก

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร	
	ผู้บริหารโรงเรียน	ครู
ขนาดใหญ่	202	4,280
ขนาดกลาง	426	2,799
ขนาดเล็ก	128	746
รวม	756	7,825

(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 4)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 621 คน ตามสัดส่วนตารางของเครจิจ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) วิธีการสุ่มตัวอย่างกระทำดังนี้

สุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มผู้บริหารโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยวิธีสุ่มแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน

2. สุ่มครูจากโรงเรียนที่สุ่มผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยเทียบอัตราส่วนจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 367 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนแต่ละขนาด แยกเป็นดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 68 คน ครูจำนวน 201 คน

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 143 คน ครูจำนวน 131 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 43 คน ครูจำนวน 35 คน

ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู
ขนาดใหญ่	202	4,280	68	201
ขนาดกลาง	426	2,799	143	131
ขนาดเล็ก	128	746	43	35
รวม	756	7,825	254	367

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย มาตรการการบริหารและสนับสนุน 10 ด้าน แต่ละด้านจะมีจำนวนข้อดังนี้

ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ

ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ

ด้านการประชาสัมพันธ์	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการจัดสวัสดิการ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	จำนวน	5	ข้อ
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	จำนวน	5	ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การสร้างเครื่องมือสมบูรณ์และมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ
ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน
โรงเรียนประถมศึกษา จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งศึกษาจากเอกสารและตำรา
ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเนื้อหาสาระดังกล่าว เพื่อนำมากำหนดเป็นนิยามศัพท์
เฉพาะ และขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษาวิจัย

2.2 นำคำนิยามศัพท์เฉพาะและขอบเขตของเนื้อหาที่ได้จากการศึกษามา
สร้างเป็นแบบสอบถามเสนอกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบ เสนอแนะและ
ปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Face Validity)
โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบ
และเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอคณะกรรมการ
ควบคุมปริญญาโท ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการเดินทางไปจัดเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ และหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัย ขอความอนุเคราะห์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในการแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และให้ส่งคืนรวบรวมไว้กับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 621 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 542 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.23 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนมา

จำนวน แบบสอบถาม	ผู้บริหาร			ครู			รวม	
	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	รับคืน	ร้อยละ
ขนาด ของโรงเรียน								
ขนาดใหญ่	68	59	86.76	201	163	81.09	222	82.52
ขนาดกลาง	143	121	84.62	131	131	100.00	252	91.97
ขนาดเล็ก	43	35	81.40	35	33	94.29	68	87.18
	254	215	84.64	367	327	89.10	542	87.23

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 542 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีระดับคะแนน	5
มาก	มีระดับคะแนน	4
ปานกลาง	มีระดับคะแนน	3
น้อย	มีระดับคะแนน	2
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนน	1

3. นำแบบสอบถามมาใส่รหัสและให้คะแนน เพื่อนำไปคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
4. หาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ (Mean) และหาค่าคะแนนเฉลี่ยรวมแต่ละด้าน โดยใช้หลักเกณฑ์การวัดความคิดเห็นจากแนวความคิดของ ประพนธ์ จำปาไทย (2530 : 29 - 30) เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.49	มีประสิทธิภาน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	มีประสิทธิภานปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 5.00	มีประสิทธิภานมาก
5. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อและรวมแต่ละด้าน
6. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภานในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามมาตรการ 10 ด้าน ของโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการทดสอบของ นิวแมน คูลส์ (Newman Keuls Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 151)

$$s = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ α - Coefficient ใช้สูตร (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนของแบบสอบถาม
 $\sum S^2_i$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 S^2_t แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

4. ทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจง F - distribution

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย กรณีค่าสถิติตามข้อ 4 มีนัยสำคัญ โดยใช้วิธีการทดสอบของ นิวแมน-คูลส์ ใช้สูตร (นางรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 231)

$$q = \frac{\bar{X}_{max} - \bar{X}_{min}}{\sqrt{\frac{MS_W}{n}}}$$

เมื่อ q แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

$\bar{X}_{max}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีค่าสูง

$\bar{X}_{min}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีค่าต่ำ

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ของหน่วยบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอตาราง และการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมาย ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
X^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน (Variance)
F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F - distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 542 ฉบับ ร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่าง ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แบ่งการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดย

1.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู

1.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดย

2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน

2.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ดังตาราง 4 - 14

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและรายรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.67	0.57	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.54	0.64	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.71	0.65	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.59	0.65	มาก
ด้านการจัดสหวิทยาการและสิ่งแวดล้อม	3.75	0.64	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.90	0.60	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น			
และภาคเอกชน	3.43	0.68	ปานกลาง
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.28	0.76	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการ			
ปฏิบัติงาน	3.44	0.70	ปานกลาง
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ			
ปฏิบัติงาน	3.70	0.68	มาก
รวม	3.60	0.58	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ส่วนด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน และด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.75	0.66	มาก
คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.86	0.73	มาก
งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปีสามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน	3.64	0.73	มาก
การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	3.64	0.75	มาก
การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไปอย่างต่อเนื่องในทงงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา	3.44	0.79	ปานกลาง
รวม	3.67	0.57	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานโดยเฉลี่ย การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เป็นอันดับแรกได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับสุดท้ายได้แก่ งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน และการกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไปอย่างต่อเนื่องในทงงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความต้องการในการ วางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.59	0.76	มาก
การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน กระทำอย่างเป็นระบบ	3.29	0.77	ปานกลาง
จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสาร สนเทศของโรงเรียน	3.71	0.82	มาก
การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน	3.49	0.74	ปานกลาง
การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน เป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้	3.61	0.79	มาก
รวม	3.54	0.64	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน อันดับรองได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็นระบบสะดวกต่อการนำไปใช้ อันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันทต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ และการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการ
ประชาสัมพันธ์

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน	4.08	0.77	มาก
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการ ประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	3.58	0.78	มาก
โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ ของโรงเรียน	4.15	0.78	มาก
โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอด ปีการศึกษา	3.59	0.91	มาก
ครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์	3.15	1.08	ปานกลาง
รวม	3.71	0.65	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ อันดับรองได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อันดับสุดท้ายได้แก่ ใช้อีเมลและช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการ
นิเทศและบริการด้านวิชาการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทาง ในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา	3.71	0.82	มาก
คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน ของโรงเรียน	3.57	0.85	มาก
โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของ โรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา	3.72	0.83	มาก
โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการ ของครู	3.62	0.79	มาก
โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่ คณะครูอย่างเพียงพอ	3.32	0.87	ปานกลาง
รวม	3.59	0.65	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับรองได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับสุดท้ายได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู		
	N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
ภายในโรงเรียน	3.61	0.86	มาก
การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการ			
สาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม	3.55	0.93	มาก
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนา			
อย่างต่อเนื่อง	3.90	0.75	มาก
การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการสาขาวิชา			
และสิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน	3.79	0.77	มาก
การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้			
กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.92	0.73	มาก
รวม	3.75	0.64	มาก

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด สำหรับข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มี
ต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้าน
การพัฒนาและการใช้บุคลากร

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการเป็นประจำทุกเดือน	3.81	0.95	มาก
มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะ ครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการสอน	4.08	0.75	มาก
สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาตาม โครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น	4.26	0.76	มาก
คณะกรรมการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการ สอนในทางที่ดีขึ้น	3.83	0.66	มาก
โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการ พัฒนาบุคลากรของโรงเรียน	3.52	0.83	มาก
รวม	3.90	0.60	มาก

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากอันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น อันดับรองได้แก่ มอบหมายในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ	3.26	0.87	ปานกลาง
โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้ เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.18	0.85	ปานกลาง
โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา	3.55	0.84	มาก
โรงเรียนจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	3.67	0.80	มาก
โรงเรียนได้จัดให้บริการด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น	3.46	0.82	ปานกลาง
รวม	3.43	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษาและโรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น อันดับรองได้แก่ ท้องถิ่นได้ให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการศึกษาของโรงเรียน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดสวัสดิการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับ เครื่องอุปโภคบริโภค	3.30	0.90	ปานกลาง
การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอกับความต้องการของครู	3.22	0.95	ปานกลาง
โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ครูกู้ยืม แก้ปัญหาความเดือดร้อน	2.84	1.34	ปานกลาง
การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง	3.20	1.00	ปานกลาง
การยกย่องเชิดชูเกียรติคณะครู กระทำทุกครั้งที่ครู ได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี	3.84	0.89	มาก
รวม	3.28	0.76	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครูกระทำทุกครั้งที่ได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค อันดับรองลงมาได้แก่ การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอกับความต้องการของครู การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง ตามลำดับ และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครูได้กู้ยืมเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่าง เพียงพอ	3.48	0.80	ปานกลาง
การส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของ โรงเรียนจัดเป็นประจำ	3.20	0.84	ปานกลาง
การสำรวจความต้องการของครูในการปฏิบัติงาน	3.45	0.82	ปานกลาง
การสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	3.32	0.97	ปานกลาง
สนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.74	0.90	มาก
รวม	3.44	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การสนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลางอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ อันดับรองลงมาได้แก่ การสำรวจความต้องการของครูในการปฏิบัติงาน อันดับสุดท้ายได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารและครู N = 542		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.81	0.78	มาก
นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	3.82	0.79	มาก
โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู	3.73	0.77	มาก
คณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู	3.61	0.82	มาก
การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง มีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล	3.61	0.83	มาก
รวม	3.70	0.68	มาก

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากอันดับแรกได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ อันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง และมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล

1.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน ดังตาราง 15 - 20

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน N = 59		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.73	0.52	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.67	0.70	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.93	0.61	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.75	0.57	มาก
ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	3.92	0.60	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	4.11	0.47	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น			
และภาคเอกชน	3.56	0.72	มาก
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.65	0.68	มาก
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน			
การปฏิบัติงาน	3.68	0.67	มาก
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ			
ปฏิบัติงาน	3.90	0.57	มาก
รวม	3.79	0.46	มาก

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกด้าน ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากอันดับแรกได้แก่ การพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการจัดสวัสดิการ และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง
ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน N = 121		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.69	0.58	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.57	0.62	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.81	0.56	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.67	0.61	มาก
ด้านการจัดสุขภาพกายและสิ่งแวดล้อม	3.86	0.57	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.98	0.55	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน	3.51	0.61	มาก
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.25	0.66	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน			
การปฏิบัติงาน	3.56	0.61	มาก
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	3.81	0.61	มาก
รวม	3.67	0.47	มาก

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตามกำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ส่วนด้านการจัดสวัสดิการ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน N = 35		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.62	0.56	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.51	0.62	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.59	0.67	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.59	0.57	มาก
ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	3.72	0.66	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.96	0.45	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น			
และภาคเอกชน	3.53	0.54	มาก
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.05	0.49	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน			
การปฏิบัติงาน	3.50	0.69	มาก
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ			
ปฏิบัติงาน	3.75	0.63	มาก
รวม	3.58	0.45	มาก

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการจัดสวัสดิการ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก
รายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของครู N = 163		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.67	0.59	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.56	0.68	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.63	0.70	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.58	0.70	มาก
ด้านการจัดสาขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	3.71	0.68	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.83	0.67	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน	3.33	0.71	ปานกลาง
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.44	0.81	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน	3.40	0.78	ปานกลาง
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	3.61	0.72	มาก
รวม	3.57	0.53	มาก

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
10 ด้าน โดยเฉลี่ยมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่
การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้
บุคลากร อันดับรองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการ
ประชาสัมพันธ์ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการ
นิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ส่วนด้าน
อื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ด้านการจัดสวัสดิการ ด้าน
การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการระดมการใช้
ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดกลางที่มีต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก
รายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของครู N = 131		
	$\bar{X}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.67	0.56	มาก
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.51	0.61	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.72	0.66	มาก
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.56	0.67	มาก
ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม	3.75	0.63	มาก
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.87	0.61	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน	3.41	0.72	ปานกลาง
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.17	0.76	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน			
การปฏิบัติงาน	3.34	0.63	ปานกลาง
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ			
ปฏิบัติงาน	3.65	0.73	มาก
รวม	3.56	0.53	มาก

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า
ด้านการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้
บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการ
ประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้าน
การติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและบริการด้าน
วิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนด้านอื่น ๆ การ
ปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่น
และภาคเอกชน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และ
อันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดสวัสดิการ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะของครูโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อ
ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก
เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของครู N = 33		
	$\bar{x}$	S	ระดับประสิทธิภาพ
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน			
การดำเนินงาน	3.49	0.46	ปานกลาง
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.24	0.48	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.43	0.59	ปานกลาง
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.20	0.60	ปานกลาง
ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม	3.39	0.60	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.58	0.54	มาก
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น			
และภาคเอกชน	3.27	0.67	ปานกลาง
ด้านการจัดสวัสดิการ	2.65	0.68	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน			
การปฏิบัติงาน	3.09	0.71	ปานกลาง
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการ			
ปฏิบัติงาน	3.49	0.59	ปานกลาง
รวม	3.28	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อ
 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ
 พบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเพียงด้านเดียวได้แก่ การพัฒนาและการ
 ใช้บุคลากร ส่วนด้านอื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง ด้านที่การ
 ปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและการใช้
 แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน และด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผล
 การปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ และ
 อันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดสวัสดิการ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อ
 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10
 ด้าน โดย

2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ
 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน 10 ด้าน จำแนกตาม
 ขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 21 - 31

ตาราง 21 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายด้าน
และรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็น							
เครื่องมือในการดำเนินงาน	3.73	0.52	3.69	0.58	3.62	0.56	0.46
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.67	0.70	3.57	0.62	3.51	0.62	0.77
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.93	0.61	3.81	0.56	3.59	0.67	3.50*
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.75	0.57	3.67	0.61	3.59	0.57	0.48
ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	3.92	0.60	3.86	0.57	3.72	0.66	1.29
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	4.11	0.47	3.98	0.55	3.96	0.45	1.46
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจาก							
ท้องถิ่นและภาคเอกชน	3.56	0.72	3.51	0.61	3.53	0.54	0.12
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.65	0.68	3.25	0.66	3.05	0.49	11.84*
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก							
ในการปฏิบัติงาน	3.68	0.67	3.56	0.61	3.50	0.69	1.06

ตาราง 21 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผล							
การปฏิบัติงาน	3.90	0.57	3.81	0.61	3.75	0.63	0.74
รวม	3.79	0.47	3.67	0.47	3.58	0.45	2.40

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากทุกด้าน ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้าน การพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการระดมการใช้ทรัพยากร จากท้องถิ่นและภาคเอกชน ส่วนด้านการจัดสวัสดิการการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ ด้านการ พัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนด้านการจัดสวัสดิการ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัด
ทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน	3.85	0.66	3.83	0.68	3.86	0.69	
คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ ประสงค์และเป้าหมายในการวางแผน พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.85	0.76	3.96	0.71	3.80	0.68	
งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผน ปฏิบัติการประจำปีสามารถแก้ปัญหาและ สนองต่อความต้องการของโรงเรียน	3.78	0.74	3.59	0.75	3.63	0.73	
การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการ ติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้ จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	3.75	0.66	3.57	0.72	3.54	0.82	

ตาราง 22 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไป อย่างต่อเนื่องในทงงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา	3.44	0.79	3.50	0.80	3.26	0.70	
รวม	3.72	0.52	3.69	0.58	3.62	0.56	0.46

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและคณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน ส่วนข้อที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก

อันดับสุดท้ายได้แก่ การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการ โรงเรียน ได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่วนข้อการประเมินผลแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในทุกงาน/โครงการตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในทุกงาน/โครงการตลอดปีการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนการปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่ การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่วนการประเมินผลแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในทุกงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 23 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัด
ระบบข้อมูลและสารสนเทศ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่ เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ และตรง กับความต้องการในการวางแผนพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน	3.78	0.83	3.63	0.78	3.51	0.70	
การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของ โรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ	3.37	0.87	3.29	0.70	3.26	0.89	
จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศของโรงเรียน	3.80	0.89	3.71	0.76	3.80	0.76	
การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการ พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.63	0.76	3.58	0.76	3.51	0.66	

ตาราง 23 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของ โรงเรียนเป็นระบบ สะดวกต่อการ นำไปใช้	3.76	0.86	3.65	0.65	3.46	0.62	
รวม.	3.67	0.70	3.57	0.62	3.51	0.62	0.77

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศโดยเฉลี่ย การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนอันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและอันดับสุดท้ายได้แก่ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา

ของโรงเรียน ส่วนข้อการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน กระทำอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ และอันดับสุดท้ายได้แก่ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน กระทำอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมาก อันดับแรกได้แก่ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 24 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการ
ประชาสัมพันธ์

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59	N = 121	N = 35				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระทำ							
ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.25	0.66	4.17	0.69	4.03	0.66	
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ							
ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	3.66	0.82	3.65	0.69	3.54	0.82	
โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็น							
ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.42	0.70	4.23	0.60	4.17	0.79	
โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์							
ไว้ตลอดปีการศึกษา	3.85	0.98	3.67	0.79	3.46	1.04	
ครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม							
เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	3.46	1.26	3.31	0.93	2.77	1.00	
รวม	3.93	0.61	3.81	0.56	3.59	0.67	3.50 [*]

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ย การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อันดับสุดท้ายได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ ส่วนข้อครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระทำทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ ส่วนข้อครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูได้รับการข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์และช่องทางในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ ส่วนข้อโรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง และข้อครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 25 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการ
นิเทศและบริการด้านวิชาการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59	N = 121	N = 35				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ แนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ ตลอดปีการศึกษา	3.90	0.66	3.81	0.78	3.63	0.81	
คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ภายในของโรงเรียน	3.64	0.85	3.69	0.77	3.57	0.81	
โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา	3.92	0.82	3.80	0.78	3.60	0.69	
โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับ ความต้องการของครู	3.76	0.80	3.65	0.72	3.77	0.73	
โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ แก่คณะครูอย่างเพียงพอ	3.51	0.84	3.38	0.79	3.37	0.77	
รวม	3.75	0.57	3.67	0.61	3.59	0.57	0.80

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษาและอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียน จัดให้มีแหล่งค้นคว้าแก่คณะครูอย่างเพียงพอ

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้จัดทำการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของคณะครู ส่วนข้อโรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของครู อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนิเทศไว้ตลอดปีการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน ส่วนข้อโรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 26 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัด
สุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	3.76	0.86	3.68	0.81	3.49	0.98	
การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยว กับการสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	3.53	1.07	3.67	0.81	3.51	0.01	
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.68	4.07	0.67	3.89	0.58	
การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการ สุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน	4.03	0.74	3.89	0.73	3.80	0.72	
การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรง เรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการ ศึกษาของโรงเรียน	4.20	0.64	3.98	0.65	3.91	0.85	
รวม	3.92	0.64	3.86	0.57	3.72	0.66	1.29

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนด้านการจัดสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสหกิจบาลและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อมโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันดับรองลงมาได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อมโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากที่สุดได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อม ส่วนการจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 27 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการ
พัฒนาและการใช้บุคลากร

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F	
	N = 59	N = 121	N = 35					
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการเป็น								
ประจำทุกเดือน	4.03	0.87	4.05	0.85	3.69	0.87		
มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการ								
สอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึง								
ความรู้ ความสามารถ และประสบ								
การณ์ด้านการสอน	4.34	0.60	4.24	0.65	4.17	0.62		
สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุม								
สัมมนาตามโครงการที่ทางราชการ								
หรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น	4.53	0.57	4.21	0.77	4.51	0.56		
คณะกรรมการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการ								
เรียนการสอนในทางที่ดีขึ้น	3.93	0.64	3.81	0.66	3.80	0.63		

ตาราง 27 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการ ในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน	3.73	0.78	3.61	0.77	3.63	0.65	
รวม	4.11	0.47	3.98	0.55	3.96	0.45	1.46

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนา และการใช้บุคลากรโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ หน่วย การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุดข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรก ได้แก่ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการอื่นหรือ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น อันดับรองลงมาได้แก่ มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้ คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการสอน และ อันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของ โรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากรโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การมอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน อันดับรองลงมาได้แก่ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการและหน่วยงานจัดขึ้น และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาตามโครงการที่ทางราชการและหน่วยงานอื่นจัดขึ้น อันดับรองลงมาได้แก่ การมอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน

ตาราง 28 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการ
ระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59	N = 121	N = 35				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและวิทยากรอย่างเพียงพอ	3.49	0.90	3.28	0.74	3.26	0.74	
โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรใน ท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้ เพื่อการจัด การศึกษาของโรงเรียน	3.32	0.84	3.31	0.80	3.26	0.85	
โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาท ของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการ สนับสนุนด้านการศึกษา	3.69	0.97	3.64	0.74	3.66	0.73	
โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอ ความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	3.80	0.78	3.81	0.78	3.80	0.58	
โรงเรียนได้จัดให้บริการด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น	3.47	0.77	3.50	0.78	3.67	0.90	
รวม	3.56	0.72	3.51	0.61	3.53	0.54	0.12

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชนและโรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุน ด้านการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่นและอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชนโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน อันดับรองลงมาได้แก่โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น ส่วนข้อที่ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ และโรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนได้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่

การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา ส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และโรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 29 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัด
สวัสดิการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F	
	N = 59		N = 121		N = 35			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครู								
เกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค	3.44	0.91	3.41	0.79	3.14	0.81		
การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้								
อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความ								
ต้องการของครู	3.53	0.99	3.22	0.84	2.86	0.81		
โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ครู								
กู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน	3.36	1.19	2.54	1.29	2.26	1.15		
การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครู								
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครู								
รู้สึกมั่นคง	3.66	0.82	3.19	0.88	3.09	0.98		

ตาราง 29 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 59		N = 121		N = 35		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การยกย่องเชิดชูเกียรติคณะครู กระทำ ทุกครั้งที่คุณครูได้รับผลสำเร็จในการ ประกอบคุณงามความดี	4.27	0.67	3.86	0.84	3.89	0.72	
รวม	3.65	0.68	3.25	0.66	3.05	0.49	11.84*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครูกระทำทุกครั้งที่คุณครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง และอันดับ

สุดท้ายได้แก่ การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของครู ส่วนข้อโรงเรียนได้สำรวจความต้องการด้านเครื่องอุปโภคบริโภคและโรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนให้ครูกู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครูกระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง โดยข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครูกู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค และอันดับสุดท้ายได้แก่ การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การยกย่องชมเชยเชิดชูเกียรติคณะครูกระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก โรงเรียนได้สำรวจความต้องการด้านเครื่องอุปโภคบริโภคและการกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับน้อยได้แก่ โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครูได้กู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน

ตาราง 30 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการ
สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 59	N = 121	N = 35	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	
โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการ แก่คณะครูอย่างเพียงพอ	3.66	0.86	3.61	0.71	3.54	0.89	
การส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลก เปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง การศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ	3.42	0.83	3.43	0.79	3.17	1.07	
การสำรวจความต้องการของครูในการ ปฏิบัติงาน	3.69	0.75	3.58	0.68	3.57	0.78	
การสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยว กับการจัดการเรียนการสอน	3.54	0.90	3.42	0.87	3.43	1.01	
สนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.08	0.84	3.78	0.85	3.77	0.88	
รวม	3.68	0.67	3.56	0.61	3.50	0.67	1.06

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรก ได้แก่ สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันดับรองลงมาได้แก่ การสำรวจความต้องการของครูในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ ส่วนข้อสนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ การสำรวจความต้องการในการปฏิบัติงานของครู ส่วนข้อการส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน และการสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันดับรองลงมาได้แก่ การสำรวจความต้องการของคณะครูในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุน

เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ ส่วนข้อการ
ส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของ
โรงเรียนจัดเป็นประจำ และการสนับสนุนให้คณะครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนการสอน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 31 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้าน
การติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F	
	N = 59		N = 121		N = 35			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการ								
เรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.95	0.65	3.90	0.77	3.74	0.78		
นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจง								
แก่คณะครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อ								
บกพร่องในการปฏิบัติงาน	4.07	0.76	3.90	0.72	3.89	0.83		
โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ และ								
เป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติ								
งานของครู	3.95	0.65	3.80	0.69	3.83	0.82		
คณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ								
ปฏิบัติงานของครู	3.81	0.66	3.76	0.72	3.80	0.80		

ตาราง 31 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 59		N = 121		N = 35		
$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s		
การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่ เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง มีเกณฑ์ มาตรฐานในการประเมินผล	3.71	0.77	3.70	0.74	3.49	0.70	
รวม	3.90	0.57	3.81	0.61	3.75	0.63	0.74

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ การ

ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ และอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรงและมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ และการนำผลการประเมินชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานการปฏิบัติ มีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรก อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรงและมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรงและมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ดังตาราง 32

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการวางแผนและใช้แผน เป็นเครื่องมือในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.15	0.46
	ภายในกลุ่ม	212	66.63	0.31	
ด้านการจัดระบบข้อมูลและ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.63	0.31	0.77
	ภายในกลุ่ม	212	86.50	0.40	
ด้านการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.46	1.23	3.50*
	ภายในกลุ่ม	212	74.53	0.35	
ด้านการนิเทศและบริการ ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.80
	ภายในกลุ่ม	212	75.07	0.35	

ตาราง 32 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดสาขาวิชาและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	1.29
	ภายในกลุ่ม	212	74.36	0.35	
ด้านการพัฒนาและการใช้ บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	1.46
	ภายในกลุ่ม	212	56.45	0.27	
ด้านการระดมและการใช้ ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.12
	ภายในกลุ่ม	212	86.72	0.40	
ด้านการจัดสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.68	4.84	11.84*
	ภายในกลุ่ม	212	86.72	0.41	
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.44	1.06
	ภายในกลุ่ม	212	86.99	0.41	
ด้านการติดตาม กำกับ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.74
	ภายในกลุ่ม	212	77.40	0.37	

ตาราง 32 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน	แหล่งความ	df	SS	MS	F
โรงเรียนประถมศึกษา	แปรปรวน				
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	0.53	2.40
	ภายในกลุ่ม	212	45.99	0.22	

$$F_{.05}(2, 212) = 3.00$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษารวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการจัดสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังตาราง

ตาราง 34 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้านการจัดสวัสดิการ

ขนาดของโรงเรียน	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
	$\bar{X}$	3.05	3.25	3.65
เล็ก	3.05	-	0.20	0.64*
กลาง	3.25		-	0.40*
ใหญ่	3.65			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการไม่แตกต่างกัน

2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 35

ตาราง 35 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
 สันนิษฐานโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสันนิษฐาน โรงเรียนประถมศึกษา	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็น							
เครื่องมือในการดำเนินงาน	3.67	0.59	3.67	0.56	3.49	0.46	1.47
ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ	3.56	0.68	3.51	0.61	3.24	0.48	3.45*
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.63	0.70	3.72	0.66	3.43	0.59	2.64*
ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ	3.58	0.70	3.56	0.67	3.20	0.60	4.39*
ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม	3.71	0.68	3.75	0.63	3.39	0.60	4.07*
ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร	3.83	0.67	3.87	0.61	3.58	0.54	2.77*
ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจาก							
ท้องถิ่นและภาคเอกชน	3.33	0.71	3.41	0.72	3.27	0.67	0.70
ด้านการจัดสวัสดิการ	3.44	0.81	3.17	0.76	2.65	0.68	15.36*
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก							
ในการปฏิบัติงาน	3.40	0.78	3.34	0.63	3.09	0.71	2.50*

ตาราง 35 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	ทักษะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผล							
การปฏิบัติงาน	3.61	0.72	3.65	0.73	3.49	0.59	0.62
รวม	3.57	0.59	3.56	0.53	3.28	0.46	3.97*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน อันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากร

จากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก โดยด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดลอม และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเพียงด้านเดียว ได้แก่ การพัฒนาและการใช้บุคลากร ส่วนด้านอื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ด้านที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลางอันดับแรกได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน และด้านการติดตามกำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการนิเทศและบริการ ด้านวิชาการ และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านการจัดสวัสดิการ

ตาราง 36 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัด
ทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน	3.78	0.62	3.65	0.67	3.52	0.62	
คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ ประสงค์และเป้าหมายในการวางแผน พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.77	0.72	3.94	0.76	3.79	0.70	
งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผน ปฏิบัติการประจำปีสามารถแก้ปัญหาและ สนองต่อความต้องการของโรงเรียน	3.63	0.75	3.64	0.71	3.64	0.70	
การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการ ติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้ จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	3.72	0.77	3.66	0.74	3.36	0.74	

ตาราง 36 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไป อย่างต่อเนื่องในทงงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา	3.46	0.86	3.46	0.73	3.15	0.67	
รวม	3.67	0.59	3.67	0.56	3.49	0.46	1.47

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนและการให้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับสุดท้ายได้แก่ งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน ส่วนข้อประเมินผล

แผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่องในทุกงาน/โครงการตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการโรงเรียนได้จัดทำได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง และอันดับสุดท้ายได้แก่ งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน ส่วนข้อการประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไปอย่างต่อเนื่องในทุกงาน/โครงการตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางได้แก่ การประเมินผลแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่องในทุกงาน/โครงการตลอดปีการศึกษา และการกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการของโรงเรียน จัดทำได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

ตาราง 37 เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัดระบบข้อมูลและ
สารสนเทศ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทักษะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 163		N = 131		N = 33		
$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่ เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ และตรง กับความต้องการในการวางแผนพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน	3.59	0.78	3.56	0.71	3.36	0.60	
การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของ โรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ	3.38	0.82	3.24	0.72	2.97	0.47	
จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศของโรงเรียน	3.75	0.82	3.67	0.86	3.33	0.69	
การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการ พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.45	0.77	3.46	0.69	3.21	0.65	

ตาราง 37 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของ โรงเรียนเป็นระบบ สะดวกต่อการ นำไปใช้	3.60	0.74	3.33	0.74	3.61	0.79	
รวม	3.56	0.68	3.51	0.61	3.24	0.48	3.45*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากอันดับแรกได้แก่ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ และอันดับสุดท้ายได้แก่

โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความ ต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อการวิเคราะห์ข้อมูลและ สารสนเทศของโรงเรียน กระทำอย่างเป็นระบบและการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการ ปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพ ระดับมาก อันดับแรกได้แก่ จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของ โรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็น ระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสาร สนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความ ต้องการในการวางแผนพัฒนาการ ศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน กระทำ อย่างเป็นระบบและการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉลี่ยการ ปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพ ระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความ ต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ จัดให้มี ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนและการเก็บรักษาข้อมูลและ สารสนเทศของโรงเรียนเป็นระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ และอันดับสุดท้ายได้แก่ การ วิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน กระทำอย่างเป็นระบบ

ตาราง 38 เปรียบเทียบทัศนคติของครูโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระทำ							
ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.89	0.87	4.11	0.76	4.21	0.65	
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ							
ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ	3.51	0.83	3.60	0.79	3.55	0.62	
โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็น							
ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	4.11	0.80	4.13	0.78	3.67	1.08	
โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์							
ไว้ตลอดปีการศึกษา	3.59	0.92	3.56	0.90	3.09	0.95	
ครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม							
เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	3.04	1.10	3.22	1.06	2.64	1.06	
รวม	3.63	0.70	3.72	0.66	3.43	0.59	2.64*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ย การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ ใช้อีเมล อุปกรณ์และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ ส่วนข้อครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอดปีการศึกษา ได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ ใช้อีเมล อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอดปีการศึกษาและครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

ตาราง 39 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการนิเทศและบริการ
ด้านวิชาการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163	N = 131	N = 33				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ แนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ ตลอดปีการศึกษา	3.69	0.86	3.72	0.83	3.24	0.87	
คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ภายในของโรงเรียน	3.47	0.99	3.57	0.84	3.39	0.90	
โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา	3.65	0.85	3.77	0.86	3.36	0.90	
โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับ ความต้องการของครู	3.66	0.85	3.56	0.77	3.12	0.82	
โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ แก่คณะครูอย่างเพียงพอ	3.40	0.93	3.19	0.83	2.88	0.96	
รวม	3.58	0.70	3.56	0.67	3.20	0.60	4.39*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการบริหารด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของครู และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา ส่วนข้อการนิเทศภายในของโรงเรียน และโรงเรียนได้จัดแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของคณะครู ส่วนข้อโรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศและการบริการด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา

ตาราง 40 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัดสหกิจบาลและ
สิ่งแวดล้อม

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163	N = 131	N = 33				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	3.54	0.92	3.64	0.78	3.36	0.90	
การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยว กับสหกิจบาลและสิ่งแวดล้อม	3.55	0.89	3.59	0.94	3.09	1.01	
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.85	3.88	0.71	3.61	0.75	
การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการ สหกิจบาลและสิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน	3.78	0.78	3.73	0.80	3.30	0.68	
การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรง เรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการ ศึกษาของโรงเรียน	3.87	0.76	3.89	0.74	3.58	0.75	
รวม	3.71	0.68	3.75	0.63	3.39	0.60	4.07*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และอันดับสุดท้ายได้แก่ การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสุขภาพและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับแรกได้แก่ การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน อันดับรองลงมาได้แก่ การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ตาราง 41 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการพัฒนาและการใช้
บุคลากร

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการ เป็น ประจำทุกเดือน	3.70	1.05	3.78	0.88	3.36	1.03	
มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการ สอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบ การณ์ด้านการสอน	3.96	0.79	3.97	0.86	3.97	0.59	
สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาตามโครงการที่ทางราชการ หรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น	4.24	0.77	4.23	0.77	3.88	0.86	
คณะครูมีการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการ เรียนการสอนในทางที่ดีขึ้น	3.83	0.72	3.89	0.71	3.55	0.51	

ตาราง 41 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการ ในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน	3.44	0.89	3.49	0.83	3.15	0.83	
รวม	3.83	0.67	3.87	0.61	3.58	0.54	2.77*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น อันดับรองลงมาได้แก่ การมอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน และอันดับสุดท้ายได้แก่ จัดประชุม

ปฏิบัติการด้านวิชาการแก่คณะครูเป็นประจำทุกเดือน ส่วนข้อโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาตามโครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น อันดับรองลงมาได้แก่ มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน และอันดับสุดท้ายได้แก่ จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการแก่คณะครูเป็นประจำทุกด้าน ส่วนข้อโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การมอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน อันดับรองลงมาได้แก่ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาตามโครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานจัดขึ้น และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ส่วนข้อการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านวิชาการแก่คณะครูเป็นประจำทุกเดือน และโรงเรียนได้จัดสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ตาราง 42 เปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163	N = 131	N = 33				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและวิทยากรอย่างเพียงพอ	3.13	0.84	3.29	1.00	3.33	0.89	
โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรใน ท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้ เพื่อการจัด การศึกษาของโรงเรียน	3.10	0.87	3.18	0.85	2.85	0.91	
โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาท ของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการ สนับสนุนด้านการศึกษา	3.44	0.87	3.54	0.83	3.42	0.87	
โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอ ความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน	3.55	0.84	3.63	0.81	3.48	0.83	
โรงเรียนได้จัดให้บริการด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น	3.46	0.81	3.42	0.84	3.27	0.98	
รวม	3.33	0.71	3.41	0.72	3.27	0.67	0.70

จากตาราง 42 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษาและโรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น อันดับรองลงมาได้แก่ ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับ

ปานกลางเป็นอันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา และอันดับสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ตาราง 43 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการจัดสวัสดิการ

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครู เกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค	3.32	1.02	3.24	0.84	2.88	0.82	
การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้ อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความ ต้องการของครู	3.40	0.95	3.16	0.93	2.42	0.94	
โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ครู กู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน	3.42	1.26	2.54	1.30	1.91	0.95	
การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครู ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครู รู้สึกมั่นคง	3.32	0.99	3.07	1.08	2.55	0.94	

ตาราง 29 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนคติของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การยกย่องเชิดชูเกียรติคณะครู กระทำ ทุกครั้งที่คุณได้รับผลสำเร็จในการ ประกอบคุณงามความดี	3.72	0.96	3.82	0.90	3.48	0.87	
รวม	3.44	0.81	3.17	0.76	2.65	0.68	11.84*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสวัสดิการโดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครูกระทำทุกครั้งที่คุณได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครู

กัฏฐิมแก้ปัญหาคาความเดือดร้อน อันด้บรองลงมาได้แก่ การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อ่างทั่วถึง และเพียงพอับความต้องการของครู และอันด้บสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค และการกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้บการจัดสวัสดิการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครู กระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี และโรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนให้ครูกัฏฐิมแก้ปัญหาคาความเดือดร้อน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง โดยข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันด้บแรกได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจความต้องการเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค อันด้บรองลงมาได้แก่ การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อ่างทั่วถึงและเพียงพอับความต้องการของครู และอันด้บสุดท้ายได้แก่ การกำหนดมาตรการในการป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้บการจัดสวัสดิการ โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อ่างทั่วถึงและเพียงพอับความต้องการของครู และโรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครูกัฏฐิมแก้ปัญหาคาความเดือดร้อน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง โดยข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันด้บแรกได้แก่ การยกย่องชมเชยเชิดชูเกียรติคณะครู กระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี อันด้บรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้สำรวจความต้องการด้บเครื่องอุปโภคบริโภค และอันด้บสุดท้ายได้แก่ การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง

ตาราง 44 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163	N = 131	N = 33				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการ แก่คณะครูอย่างเพียงพอ	3.49	0.87	3.35	0.72	3.09	0.63	
การส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลก เปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง การศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ	3.17	0.89	3.03	0.69	2.85	0.80	
การสำรวจความต้องการของครูในการ ปฏิบัติงานการสนับสนุนให้ครูทำการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน	3.28	1.05	3.25	0.96	2.97	1.05	
สนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.71	0.87	3.66	0.91	3.39	1.12	
รวม	3.40	0.78	3.34	0.63	3.09	0.71	0.74

จากตาราง 44 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การสนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ อันดับรองลงมาได้แก่ การสำรวจความต้องการของครูในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การสนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ การสำรวจความต้องการของครูในการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอ อันดับสุดท้ายได้แก่ การรส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยนนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนจัดเป็นประจำ

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ การสนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันดับรองลงมาได้แก่ การสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 45 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านการติดตาม กำกับ และ
ประเมินผลการปฏิบัติงาน

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		F
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการ เรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.75	0.82	3.78	0.81	3.64	0.70	
นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานที่แจ้ง แก่คณะครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อ บกพร่องในการปฏิบัติงาน	3.75	0.82	3.72	0.82	3.73	0.67	
โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติ งานของครู	3.67	0.81	3.67	0.85	3.45	0.62	
คณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของครู	3.46	0.88	3.55	0.87	3.42	0.83	

ตาราง 45 (ต่อ)

งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน						F
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	N = 163		N = 131		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่ เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง มีเกณฑ์ มาตรฐานในการประเมินผล	3.40	0.87	3.51	0.86	3.21	0.93	
รวม	3.61	0.72	3.65	0.73	3.49	0.59	0.62

จากตาราง 45 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก อันดับแรกได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้าย

ได้แก่ โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ส่วนข้อคณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง และมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมากทุกข้อ ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนกระทำอย่างสม่ำเสมอ อันดับรองลงมาได้แก่ นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน และอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง และมีมาตรฐานในการประเมินผล

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยการปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน กระทำอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง ข้อที่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู อันดับรองลงมาได้แก่ คณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และอันดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรงและมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล

2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ดังตาราง 46

ตาราง 46 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการวางแผนและใช้แผน เป็นเครื่องมือในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.95	0.48	1.47
	ภายในกลุ่ม	324	104.68	0.32	
ด้านการจัดระบบข้อมูลและ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.80	1.40	3.45 [*]
	ภายในกลุ่ม	324	131.41	0.41	
ด้านการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.38	1.19	2.64 [*]
	ภายในกลุ่ม	324	146.49	0.45	
ด้านการนิเทศและบริการ ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.06	2.03	4.39 [*]
	ภายในกลุ่ม	324	149.91	0.46	

ตาราง 46 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดสาขาวิชาและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.45	1.72	4.07*
	ภายในกลุ่ม	324	137.14	0.42	
ด้านการพัฒนาและการใช้ บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.29	1.11	2.77*
	ภายในกลุ่ม	324	130.52	0.40	
ด้านการระดมและการใช้ ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.36	0.70
	ภายในกลุ่ม	324	146.52	0.51	
ด้านการจัดสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	18.44	9.22	15.36*
	ภายในกลุ่ม	324	194.46	0.60	
ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.56	1.28	2.50*
	ภายในกลุ่ม	324	166.13	0.51	
ด้านการติดตาม กำกับ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	0.62
	ภายในกลุ่ม	324	165.48	0.51	

ตาราง 46 (ต่อ)

มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	3.97*
	ภายในกลุ่ม	324	99.67	0.31	

$$F_{.05}(2, 324) = 3.00$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 46 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา รวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันได้แก่ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสุขภาพกายและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.6 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังตาราง 47 - 54

ตาราง 47 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.24	3.51	3.56
เล็ก	3.24	-	0.27*	0.32*
กลาง	3.51		-	0.05
ใหญ่	3.56			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดเล็ก และครูโรงเรียนขนาดกลางกับครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้านการประชาสัมพันธ์

ขนาดของโรงเรียน	เล็ก			ใหญ่			กลาง		
	$\bar{x}$								
	$\bar{x}$	3.43		3.63		3.72			
เล็ก	3.43	-	0.20	3.29*					
ใหญ่	3.63		-	0.09					
กลาง	3.72			-					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดกลางกับครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดเล็ก และครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้านการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	เล็ก	ใหญ่	ใหญ่
		3.39	3.71	3.75
เล็ก	3.43	-	0.20	3.29*
ใหญ่	3.71		-	0.04
กลาง	3.75			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 50 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดเล็ก
และครูโรงเรียนขนาดกลางกับครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้
มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียน
ขนาดกลาง มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการจัดสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 51 เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและ
สนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้านการพัฒนาและใช้บุคลากร

ขนาดของโรงเรียน	เล็ก			ใหญ่	
	$\bar{X}$	3.58	3.83	3.87	
เล็ก	3.58	-	0.25*	0.29*	
ใหญ่	3.83		-	0.04	
กลาง	3.87			-	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 51 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียนขนาดเล็ก
และครูโรงเรียนขนาดกลางกับครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้
มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูโรงเรียน
ขนาดกลาง มีทักษะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน
ประถมศึกษาด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ไม่แตกต่างกัน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สาระในบทนี้เป็นการสรุปให้เห็นภาพรวมของการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็น 3 ขนาด ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 68 คน ครู จำนวน 201 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 143 คน ครู จำนวน 131 คน

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียน
จำนวน 43 คน ครู จำนวน 35 คน
รวมผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 254 คน ครู จำนวน 367 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการใช้
มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผน
และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้าน
การประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสาขาวิชาและ
สิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น
และภาคเอกชน ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการ
ปฏิบัติงาน และด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถาม
เป็นแบบประเมินค่า จำนวน 50 ข้อ ซึ่งหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่า
ความเชื่อมั่น 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน แสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร
และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สุรินทร์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 10 ด้าน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก โดยด้านการพัฒนาและให้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการนิเทศและบริการ ด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน และด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.67 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมา ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน งาน/โครงการที่จัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการ โรงเรียนได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง และการประเมินผลแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่องในทงงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษา ตามลำดับ

1.2 ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.54 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็นระบบสะดวกต่อการนำไปใช้ โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ กระทำอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.71 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น ๆ อันดับรองลงมาได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอดปี การศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ และครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

1.4 ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.51 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการนิเทศของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของครู คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน และโรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ ตามลำดับ

1.5 ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.75 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวางแผนด้านอาคารสถานที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น ๆ อันดับรองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการ สาขาวิชาและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วน การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายในโรงเรียน และการสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสาขาวิชาและ สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

1.6 ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.90 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการหรือ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น ๆ อันดับรองลงมาได้แก่ มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการสอน คณะครูมีการเปลี่ยนแปลงด้าน การเรียนการสอนในทางที่ดีขึ้น จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการเป็นประจำทุกเดือน และโรงเรียนจัดสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน ตามลำดับ

1.7 ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.43 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือ จากท้องถิ่นและภาคเอกชน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมา ได้แก่ โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการ สนับสนุนด้านการศึกษา โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของ

ท้องถิ่น ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ และโรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้ เพื่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน ตามลำดับ

1.8 ด้านการจัดสวัสดิการ ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อ ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.28 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การยกย่อง เชิดชูเกียรติคุณครู กระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงาม ความดี การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้ สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค การจัดสวัสดิการของโรงเรียน ทำได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของครู การกำหนดมาตรการในการป้องกัน ให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง และโรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ครูกู้ยืมแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตามลำดับ

1.9 ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร โรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษาด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การปฏิบัติมี ประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ การสำรวจความ ต้องการของครูในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการส่งเสริมสนับสนุน การคิดค้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ของโรงเรียน จัดเป็นประจำ ตามลำดับ

1.10 ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร โรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน ประถมศึกษาด้านนี้ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.70 เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน กระทำอย่างสม่ำเสมอ การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนได้ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง มีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลตามลำดับ

2. ศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสาขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ตามลำดับ

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.67 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

สะดวกในการปฏิบัติงาน ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน และด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.58 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดทำแผน และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ

2.2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาทุกด้าน การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก และมีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการจัดสวัสดิการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดทำแผน และการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนา และการใช้บุคลากร ด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ศึกษาเปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้ง 10 ด้าน ดังนี้

3.1 ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่า ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาตามทักษะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่น และภาคเอกชน ตามลำดับ

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของครูโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.56 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดเล็ก เห็นว่า การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.28 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการนิเทศและบริการ ด้านวิชาการ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการจัดสวัสดิการ ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน พบว่า ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับมาก ส่วนทัศนะของโรงเรียนขนาดเล็ก การปฏิบัติมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง และประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน และด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทัศนะของครูโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษารวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการบริหารและสนับสนุนเป็นข้อกำหนดหรือยุทธศาสตร์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ให้หน่วยงานทุกระดับนำไปใช้ในการบริหารการศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายที่ต้องการ ให้หน่วยงานแต่ละระดับจัดประชุมชี้แจง และแจ้งแนวนโยบาย จุดเน้นการดำเนินงาน ตลอดจนทั้งแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนฯ 6 ของแต่ละระดับให้ผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อยึดถือปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 20) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ยังได้กำหนดมาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้นำไปใช้ในการบริหารการศึกษา ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 33) จึงเป็นแนวทางหรือยุทธศาสตร์ที่ผู้บริหารโรงเรียนทราบดีและจะต้องนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้โรงเรียนต้องนำมาตราการบริหารและสนับสนุนไปใช้ในการบริหารงาน ระดมทรัพยากรทางการบริหารเพื่อดำเนินการ จึงทำให้มีประสิทธิภาพระดับมาก

2. การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้บุคลากร มีประสิทธิภาพระดับมาก และมากกว่าทุกด้านนั้น เพราะว่า สำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดสุรินทร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร ดังจะเห็นได้จากการจัดให้มีการอบรมประชุมสัมมนาบุคลากรหลายระดับ ในปีงบประมาณ 2535 ได้พัฒนาบุคลากรในสังกัด จำนวน 10 ครั้ง 39 รุ่น 17 วัน ผู้เข้ารับการพัฒนากทั้งสิ้น 6,196 คน คิดเป็นร้อยละ 61 ของบุคลากรทั้งหมด (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2535 : 17 - 18) ซึ่งสนองต่อนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ดังที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ว่า จะสรรหาและพัฒนาบุคลากร ครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 16) สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีซึ่งพิจารณาเห็นว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เป็นสิ่งสำคัญที่จะมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง จึงเห็นสมควรให้ทุกกระทรวงถือเป็นนโยบายในการฝึกอบรมข้าราชการ เป็นความรับผิดชอบส่วนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2528 : 136) ประกอบกับมีการแบ่งงานเป็นฝ่ายพัฒนาบุคคลในระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาบุคลากร

จากข้อค้นพบนี้ น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในการเร่งพัฒนาบุคลากรให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกระดับ เพราะในด้านปริมาณสามารถพัฒนาบุคลากรได้เพียงร้อยละ 61 เท่านั้น ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดคือ ร้อยละ 90 ของบุคลากรทั้งหมด ให้โรงเรียนได้สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนจัดส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาตามโครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น และจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการอย่างเพียงพอ

3. จากการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพระดับมาก อันด้นรองลงมา ทั้งนี้เพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 8) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อ

การมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน รวมทั้งอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพ
 ที่เหมาะสม โดยมีแนวดำเนินการสนับสนุนหรือดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้
 มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกในความจำเป็นที่จะต้องมีการอนุรักษ์ พัฒนา ป้องกัน
 และแก้ไขสิ่งแวดล้อม พัฒนาอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน และระบบการสุขภาพ
 ให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 โดยการสอดแทรกบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนปกติ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 เป็นต้น ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 199) มีโครงการ
 อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อเฉลิมพระเกียรติ มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์
 และพัฒนาสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง สภาพแวดล้อมจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้อง
 กับข้อเสนอแนะของ นิมลวรรณ พงษ์สวัสดิ์ (2535 : 27) ที่ว่า การจัดสุขภาพและ
 สิ่งแวดล้อมที่ดี จะมีส่วนช่วยทำให้คนอยากทำงานหรือไม่อยากทำงาน และผลงานวิจัย
 ของ ดวงพร โต้ขนาด (2533 : 29) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมอาคารสถานที่มีส่วน
 ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

จากข้อค้นพบดังกล่าว น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดสุรินทร์ และโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด ที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอนโดยบูรณาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ป้องกัน และพัฒนาสิ่งแวดล้อมกับ
 การสอนปกติ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ
 การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 มีประสิทธิภาพระดับมาก และเป็นอันดับสุดท้ายนั้น เพราะว่า ระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 เป็นสิ่งสำคัญในการวางแผน การจัดทำแผน โรงเรียนต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศใน
 การตัดสินใจ และเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 (2529 : 29) ให้นำงานทุกระดับมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่

ปี 2530 ประกอบกับเป็นมาตรการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 66) ที่เน้นให้หน่วยงานทุกระดับมีศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ โดยระดับโรงเรียนมีแฟ้มข้อมูลที่ครบถ้วนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิวัฒน์ วงศ์ตระกูล (2531 : บทคัดย่อ) พบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร นำสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจอย่างกว้างขวาง แต่ประสิทธิภาพของการนำมาตรการดังกล่าวไปใช้ พบว่า มีปัญหาเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลของโรงเรียนยังไม่เป็นระบบ เรื่องการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุเพราะว่าไม่มีเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัย ไม่เห็นความสำคัญของการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งตรงกับรายงานของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ (2534 : 66) พบว่า งานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและสารสนเทศ ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ข้อมูลและสารสนเทศจึงไม่เอื้ออำนวยในการใช้ประโยชน์เท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิวัฒน์ วงศ์ตระกูล (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับสารสนเทศที่จัดทำขึ้น

จากข้อค้นพบนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในการที่จะสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล อบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบข้อมูลและสารสนเทศ สนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อมูลและสารสนเทศมาตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

5. จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาด้านการระดมการใช้ทรัพยากร จากท้องถิ่นและภาคเอกชน มีประสิทธิภาพระดับปานกลางนั้น เพราะว่าการนำมาตรการด้านนี้ไปใช้มีปัญหาและอุปสรรค ซึ่งตรงกับรายงานของ แสงว ปิ่นมณี (2534 : 18) ที่รายงานว่า การระดมสรรพกำลังจากประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าใดนัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ รัตนะ

(2529 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพการใช้ทรัพยากรจากชุมชนมีปัญหา โดยเฉพาะเกี่ยวกับงบประมาณในการตอบแทนวิทยากรจากชุมชนมีปัญหาระดับมากที่สุด และผลการวิจัยของ โยทธกา แก้วปลั่ง (2529 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง อยู่ในระดับน้อยมาก การสำรวจแหล่งทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่มี การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากข้อค้นพบนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ และโรงเรียนประถมศึกษาในการที่จะรณรงค์ แสวงหาความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษาให้จริงจัง และมีประสิทธิภาพระดับมากยิ่งขึ้น

6. จากการที่ผู้บริหารและครุมีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดสวัสดิการ มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง และเป็นอันดับสุดท้ายในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้เพราะการดำเนินการยังมีปัญหา และอุปสรรค ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะมีนโยบายเกี่ยวกับด้านนี้ ดังจะเห็นได้จากความพยายามที่จะจัดตั้งกองสวัสดิการขึ้น หรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์จะให้ความสำคัญและมีมาตรการในการดำเนินการก็ตาม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ส่วนหนึ่งจะอยู่ในเขตพื้นที่กันดาร เสี่ยงภัย มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนกัมพูชา มีปัญหาด้านชายแดนเป็นประจำ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีน้อยมาก ที่นักอาศัยไม่เพียงพอ การคมนาคมลำบาก ขาดแคลนยานพาหนะ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 18) ในระดับโรงเรียนการจัดสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก อย่างไรก็ตามการรณรงค์ชมเชย เชิดชูเกียรติครู มีประสิทธิภาพมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะว่าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่ต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหารมากนัก

จากข้อค้นพบนี้ จะเป็นแนวทางในการให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ได้เร่งรัดให้มีการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กำหนดมาตรการในการแก้ปัญหาหนี้สินของบุคลากร แสวงหาความร่วมมือในการระดมจัดตั้งกองทุน เพื่อให้บุคลากรได้กู้ยืมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรให้ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย

7. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัันที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 10 ด้าน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกััน มีทักษะว่า มีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาที่โรงเรียนนำไปใช้นั้น ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการด้านบริหารและสนับสนุน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 20) ดังนี้ ให้หน่วยงานแต่ละระดับจัดประชุมชี้แจงและแจ้งแนวนโยบาย จุดเน้น การดำเนินงาน ตลอดจนแผนงาน/โครงการฯ ที่กำหนดไว้ในแผนฯ 6 ของแต่ละระดับให้ผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อยึดถือปฏิบัติ จัดตั้งคณะกรรมการกลาง เพื่อทำหน้าที่วางแผน ติดตาม ควบคุม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานแต่ละระดับ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา กำชับให้หน่วยงานทุกระดับจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามช่วงเวลาที่กำหนด และนำเสนอหน่วยงานเจ้าสังกัดตามลำดับ กำหนดให้หน่วยงานทุกระดับจัดตั้งศูนย์เพื่อการบริหารงาน กำหนดให้หน่วยงานทุกระดับจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ และพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อการวางแผนและดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างบ้านพักให้เข้าชื่อ จัดทำแบบเรียนสำเร็จรูป และสื่อทางไกล เพื่อใช้ฝึกอบรมบุคลากรทุกระดับ ทุกระดับ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่มีความประพฤติและ

ผลงานดีเด่น จากนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานด้านบริหารและสนับสนุน จะเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่ ติดตาม กำกับ ประเมินผลการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพ ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน จึงไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการจัดสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ ทั้งนี้เพราะสภาพความพร้อมทางด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ ในโรงเรียนแต่ละขนาดจะแตกต่างกัน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีครบครัน แต่โรงเรียนขนาดเล็กอีกจำนวนหนึ่งครุไม่ครบครัน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 142) การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ใช้ขนาดโรงเรียนและจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2533 : 4) หลักเกณฑ์เหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อการนำมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ไปใช้ ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้จัดให้มีการอบรมครูที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเฉพาะในโรงเรียนที่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ในปีงบประมาณ 2535 ด้วย

ส่วนด้านการจัดสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกันนั้น เพราะปัจจัยความพร้อมทางด้านบุคลากรที่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กครุไม่ครบครัน มีจำนวนมากถึง 55 โรงเรียนในจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 128 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 14) โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จำนวน 157 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 105) อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยชายแดน กันดาร ไม่มีบ้านพักครู ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีน้อยมาก ประกอบกับโรงเรียนแต่ละขนาด มีความพร้อมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ แตกต่างกัน เพราะหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ ใช้ขนาดของโรงเรียนหรือจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์จัดสรร (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2533 : 4) และอาคารเรียน อาคารประกอบยังไม่เพียงพอ ห้องเรียนชำรุดใช้การไม่ได้ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

เนื่องจากสภาพการใช้จ่ายและจำนวนนักเรียนมีเป็นจำนวนมาก (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 7) จากปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ จึงทำให้ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการด้านการจัดสวัสดิการแตกต่างกัน

8. ทักษะของครูโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน มีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้ สามารถอธิบายได้ว่าการนำมาตรการการบริหารและสนับสนุนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการบริหารคือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเข้ามาดำเนินการอย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โรงเรียนประถมศึกษาแต่ละขนาดย่อมมีข้อจำกัดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการบริหารเหล่านี้ ทำให้มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางในการคำนวณอัตรากำลังครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 40 คนว่า ถ้าเปิดสอนชั้น ป.1-4 จัดสรรอัตรากำลังครูให้ 2 คน ถ้าเปิดสอนชั้น ป.1-6 จัดสรรอัตรากำลังครูให้ 3 คน ทั้งนี้รวมทั้งผู้บริหารและครูด้วย นอกจากนี้ ก.ค.ยังกำหนดอัตรากำลังผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่มีผู้ช่วยผู้บริหารได้ต้องมีห้องเรียนตั้งแต่ 12 ห้องขึ้นไป หรือมีนักเรียนเฉลี่ย 360 คนขึ้นไป) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 38) โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดสรรครูให้ครบชั้นตามเกณฑ์ที่ ก.ค.กำหนด (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 7) มีโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 80 คน ที่ครูไม่ครบชั้น จำนวน 55 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 142) การย้ายหรือเปลี่ยนแปลงบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กจะมีมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากการคำนวณปริมาณงานและคุณภาพของงานที่จะขอปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้น คือ เอาจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการคำนวณด้วย กล่าวคือ ผู้ที่จะขอปรับปรุงจากตำแหน่งครูใหญ่ เป็นอาจารย์ใหญ่ ต้องมีนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จึงต้องขออนุญาตขอย้ายไปอยู่ในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 120 คน เพื่อความ

ก้าวหน้าในชีวิตราชการ ประกอบกับหลักเกณฑ์การสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้วิธีการคัดเลือกโดยการสอบข้อเขียน และอบรม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 39) จึงทำให้ได้คนต่างท้องที่ จึงมีการย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งกันเป็นประจำ จากการสัมภาษณ์ (ประสิทธิ์ แจ่มหมื่นไวย หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สมเดช บุญมาก เป็นผู้สัมภาษณ์) ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2536 ยืนยันว่า ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนบ้านจรวาย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำดวน โรงเรียนบ้านโทยะลัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนัวเซต โรงเรียนบ้านแสนสุข โรงเรียนบ้านกะทะ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำดวน โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหาร ส่วนใหญ่จะดำรงตำแหน่งไม่ครบปีก็ขอย้าย เพราะการย้ายผู้บริหารนั้นไม่มีกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไว้

สำหรับครูผู้สอนการขอย้ายหรือเปลี่ยนแปลงจะมีอัตราค่อนข้างสูงในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย กันดารติดชายแดน ซึ่งมีอยู่ถึง 157 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 105)

หลักเกณฑ์การจัดสรรวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีส่วนกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ทำให้แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะเกณฑ์การจัดสรรจะใช้ขนาดของโรงเรียนและจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์จัดสรร (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2533 : 4) และอาคารเรียน อาคารประกอบยังไม่เพียงพอ ห้องเรียนชำรุดใช้การไม่ได้ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เพราะมีจำนวนนักเรียนมาก โรงเรียนขนาดใหญ่บางแห่งตั้งอยู่ในเขตชุมชนหนาแน่น มีผลจากเสียงรบกวนของยานพาหนะ แหล่งเสื่อมโทรม (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. 2534 : 7) ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จึงทำให้มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ การปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา จะต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหารเข้ามาดำเนินการ โดยมีการวางนโยบาย การดำเนินงานปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการให้ชัดเจน ประสานสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับโรงเรียน อำเภอ และจังหวัด ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกระดับได้รับทราบมาตรการโดยทั่วกัน ผู้บริหารทุกระดับติดตาม กำกับ และประเมินผลการนำมาตรการการบริหารและสนับสนุนไปใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประถมศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

1.1 ควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยนี้ไปวางแผนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีกรณีศึกษาเป็นพิเศษเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการระดมการให้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการจัดสวัสดิการ และด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการประชุมสัมมนาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นหรือกรรมการศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น เร่งรัดให้โรงเรียนได้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน จัดสรรงบประมาณเพื่อที่พักอาศัย และยานพาหนะสำหรับโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยเป็นกรณีพิเศษ สืบรวจความต้องการในการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทางวิชาการ และจัดสรรให้เพียงพอกับความต้องการจำเป็นในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

1.2 ควรมีมาตรการในการนิเทศ ควบคุม กำกับ และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และจริงจัง เพื่อจะทำให้ทราบปัญหาและความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติงาน สามารถช่วยเหลือโรงเรียนได้ถูกต้องและทันกับเหตุการณ์ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงานยิ่งขึ้น

1.3 สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาวิเคราะห์ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ให้โรงเรียนนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

1.4 ควรมีการกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์ในแต่ละระดับให้ชัดเจน เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ผลการดำเนินการระหว่างหน่วยงานกับชุมชน สร้างความสัมพันธ์อันดี แสวงหาความร่วมมือในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชนให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

2.1 ชี้แจงแนวนโยบาย มาตรการในการดำเนินงานให้ครูได้รับทราบ และมอบหมายให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนแต่ละด้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 แสวงหาความร่วมมือในการจัดตั้งกองทุนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคลากรในสังกัด กำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่บุคลากรอย่างจริงจัง ผู้บริหารประนุกติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่คณะครูอย่างแท้จริงสม่ำเสมอ

2.3 เร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้วยดี เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน เข้ามาช่วยจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและสนับสนุน
2. ควรศึกษารูปแบบการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการระดมสรรพกำลังมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาแนวทางในการจัดสวัสดิการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ
4. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อสภาพการจัดสวัสดิการของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและสนับสนุน

உருவாக்கம்

บรรณานุกรม

- เกษม จันทร์แก้ว. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, สำนักงาน. เกณฑ์และผลการจัดสรรงบประมาณ. สุรินทร์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2534. อัดสำเนา.
- _____ . คู่มือการจัดทำคำของบประมาณ. สุรินทร์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2533. อัดสำเนา.
- _____ . แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2535. สุรินทร์ : ฝ่ายแผนงานและงบประมาณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2534. อัดสำเนา.
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : ฝ่ายแผนงานและงบประมาณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2534. อัดสำเนา.
- _____ . รายงานผลการดำเนินงานฝ่ายพัฒนาบุคคล. สุรินทร์ : ฝ่ายพัฒนาบุคคลสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2535. อัดสำเนา.
- _____ . เอกสารการประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ระดับอำเภอและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สุรินทร์ : 2535. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การบริหารงานบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.
- _____ . การประถมศึกษา 2526. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- _____ . การนิเทศ กำกับ ดูแล. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532. อัดสำเนา.
- _____ . การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531. อัดสำเนา.
- _____ . คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณประจำปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการดำเนินงานโครงการพัฒนา
สาธารณสุขมูลฐานผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอนามัยในโรงเรียน
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- คู่มือบริหารการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.
- คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- คำชี้แจงประกอบคำขอปรับปรุงส่วนราชการ กองสวัสดิการ. กรุงเทพฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532. อัดสำเนา.
- ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 3 งานบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ
โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
 สามเจริญการพิมพ์, 2528.
- ชุดฝึกอบรมศึกษานิเทศก์ สปจ.สปอ./ก. เทคนิคและกระบวนการนิเทศ.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2534.
- แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.
 กรุงเทพฯ : สามเจริญการพิมพ์, 2528.
- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ระดับ
ก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : 2529.
- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ระดับ
ก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและ
 แผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534. อัดสำเนา.
- รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา
การศึกษา ระหว่างวันที่ 16 - 20 กรกฎาคม 2533. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สปช. 2531. กรุงเทพฯ :

รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(4) ; เมษายน - พฤษภาคม 2534.

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

ชูศรี อุดมกุลศรี. กระบวนการการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

ชำนาญ รัตนะ. การศึกษาสภาพการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

ณรงค์ ภูมิ. "ระบบสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 19(2) ; ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528.

เต็ม แยม์เสมอ. การนิเทศ กำกับ ดูแล. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531. อัดสำเนา.

ดวงพร ไต้ขนาด. บทบาทของผู้บริหารและครูในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ถวัลย์ ทองมี และคนอื่น ๆ. การวางแผน การจัดทำแผนพัฒนาและคำขอตั้งงบประมาณประจำของหน่วยงาน สังกัด สปช. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

ทักษิณ สิบพรหม และประจวบ ธนกวี. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : คณพิมพ์อักษรกิจ, ม.ป.ป.

- ทวี เชื้อสุวรรณ. การศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินทูนินนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ทิพา จันทรคามิ. โครงการสหภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- นิรมล กิตติวิบูลย์. "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาโยบาย การวางแผนและการพัฒนาการศึกษา," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(5) : มิถุนายน - กรกฎาคม 2534.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2525.
- _____ . หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อนงค์การพิมพ์, 2527.
- ประชุม โปธิกุล. "การประชาสัมพันธ์หน่วยงาน," ใน มิตรครู. 32(13) : กรกฎาคม 2533.
- ประชุม รอดประเสริฐ. เอกสารประกอบการสอนเรื่องการบริหารบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ประพัฒน์ จำปาไทย. "นักวิจัยยุค," ใน ข่าวสารวิจัยการศึกษา. สิงหาคม - กันยายน 2530.
- ประสิทธิ์ แจ่มมินไวย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สมเดช บุญมาก ผู้สัมภาษณ์ ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2536.
- ประเสริฐ ติยะหา. การศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินทูนินนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535. อัดสำเนา.

- ปรีชา คัมภีรปกรณ์ และติลก พัฒนพิชัยโชติ. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน,"
 ใน เอกสารการสอนชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
 หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์ และยีน หงษ์สูง. "การบริหารงานงบประมาณและการเงิน,"
 ใน เอกสารการสอนชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
 หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์ สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว. "การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน
 ประถมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถม
ศึกษาหน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
 _____ . การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2526.
- พลศึกษา, กรม. การวิจัยติดตามผลโรงเรียนในโครงการสุศึกษาสายการศึกษา.
 กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, 2526. อัดสำเนา.
- นิมลวรรณ พงษ์สวัสดิ์. "ความคาดหวังหลังปรับระบบราชการ," ใน วารสารข้าราชการ.
 37 ; มีนาคม - เมษายน 2535.
- นางรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
 พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- มนตรี เทนสิทธิ์. การศึกษาขอบเขตการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร
งานบุคคลของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- โยธะกา แก้วปลั่ง. การศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- รติพร สุภีรัตน์. การศึกษาความเข้าใจและเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- รุ่ง แก้วแดง อรุณี สุกสุข และปรีชา คัมภีรปกรณ์. "การบริหารการศึกษา," ชุดการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2528. อัดสำเนา.
- เลขาธิการสมานันท์สมาคมครูประถมศึกษาแห่งประเทศไทย, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติงาน และสอบเลื่อนตำแหน่ง. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2535. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 253.
- วัชรินทร์ แสงคันท์. สภาพการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- วิจิตร วรตบางกูร. ศิลปศาสตร์นำสำหรับผู้ผู้นำ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- วิจิตร ศรีสะเกษอำนาจ. "ความหมายและสถานการณ์ของการบริหาร," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, 2523.
- _____ . "หลักการบริหารงานบุคคล," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เล่ม 1 หน่วยที่ 1. กรุงเทพฯ : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

- วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- วินัย วิระวัฒน์. "นโยบายสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย," ใน วารสารการศึกษา
นอกโรงเรียน. 22(12) ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2528.
- วิวัฒน์ วงศ์ตระกูล. การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารของกระทรวง
ศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
ออดสำเนา.
- วิระ เสาวโกมุท. การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. ออดสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. วัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการในการพัฒนาการศึกษา
การศาสนา และการวัฒนธรรม ของแผนฯ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2532.
- สกล รุ่งโรจน์. การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. ออดสำเนา.
- สังต์ อุทรานนท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
มิตรสหาย, 2528.
- สมาน รังสิโยกฤษณ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : อักษรศาสตร์การพิมพ์, 2522.
- เสนาะ ตีเยาว์ สุปราณี จัตุราภิมุข และนิยะดา ชูหวงศ์. การบริหารงานบุคคล.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- แสวง ปิ่นมณี. "การระดมและการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา," ใน วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ. 25(3) ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2534.

- แสง ปิ่นมณี และคนอื่น ๆ. "ผลการปฏิบัติตามแผนการศึกษาแห่งชาติ," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(3) ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2534.
- สิทธิเดช จันทศิริ. การดำเนินงานระบบเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- สิทธิพร นิยมสมศักดิ์. การวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สิริพร บุญยงันท์. "กรอบดัชนีเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(5) ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2534.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- สุเมธ ประภาสวัลย์. การศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุนทร ไคลมี. การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สุรชัช ศรีชัช, ม.ร.ว. กมล ภูประเสริฐ และปรีชา คัมภีรปรกรณ์. "การบริหารงานวิชาการ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร แก้ไขปรับปรุงครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____ . การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สมพล ธงศิลา. กระบวนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ปรินญาพิมพ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2522.

สมยศ นาวิการ และสุปราณี ทองประดิษฐ์. การบริหาร ค่มือและแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2525.

สมศักดิ์ มั่นสวัสดิ์. การศึกษานฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาพิมพ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สำเร็จ เมฆประสิทธิ์. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

เอนก นาคบุตร. "ข่าวสารข้อมูลกับความยั่งยืนของการพัฒนา," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(6) ; สิงหาคม - กันยายน 2534.

เอนก สงสุวรรณ. ทัศนะของข้าราชการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่องานและเพื่อนร่วมงาน. ปรินญาพิมพ์ กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อนามัย, กรม. คู่มือวิชาการสุขาภิบาลอาหารในชนบท. กรุงเทพฯ : องค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2530.

อนันต์ กนิษฐรัตน์. "ระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา," ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 19(2) ; ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528.

- อรุณี นุกประเสริฐ. การประเมินโครงการสหศึกษาสายการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1.
 ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2529. อัดสำเนา.
- อาคม จันทสุนทร. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาสัมมนาทางการนิเทศการศึกษาและ
ปัญหาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
 อัดสำเนา.
- อุทัย นุญประเสริฐ. "หลักการวางแผน," ใน โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการ
วางแผนและบริหารการประถมศึกษาจังหวัด เล่ม 6. สำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527.
- อุทัย นุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์. หลักการและแนวทางในการจัดการนิเทศ
ภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์,
 2528.
- อุทัย หิรัญโต. เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- เอกชัย กี่สุนันท์. การบริหาร ทักษะ และการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์น
 การพิมพ์, 2530. /
- _____ . หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์
 การพิมพ์, 2527.
- อำรุง จันทวานิช. "แนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบสารสนเทศ," ใน
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 19(2) ; ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528.
- อำรุง จันทวานิช และเจษฎ์ อนรรทมมงคล. "สภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบสารสนเทศ
 ทางการศึกษาในประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,"
 ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 19(2) ; ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528.

ਗਰਦਾਸ਼

- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing.
3rd ed. New York : Harper & Row, 1970.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed New York :
McGraw-Hill Book Co., 1973.
- Gulick, Luther and Lyndall Urwick. Paper on Sciences of
Administration. New York : Institution of Public
Administration, 1973.
- Harris, Ben M. Supervisory Behavior in Education. 2nd ed.
Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1975.
- John, Burch G. Felix, M. Strater, and Gary Grudnitski.
Information System : Theory and Practice. 2nd edition.
New York : John Wiley & Sons, 1979.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample
Size for Research Activities," in Journal of Educational
and Psychological Measurement. 30(30) : 607 - 610 ; 1970.
- Mattax, Donald D. "A Study of inservice Needs of Illinois Public
School Elementary Principal," Dissertation Abstracts
International. University Microfilm International. 12(1) ;
June, 1978.
- Wayne, Bellis E. "Perception of Elementary School Concerning
their Role in Supervision," Dissertation Abstract
International. University Microfilm International.
34(11) ; May, 1980.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/2651

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 ตุลาคม 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายสมเกษ บุญมาก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาศึกษาขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ความทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ประหยศ	หาสีตะพันธ์	ประธาน
อ.ดร.ประสพ	แสนคำเครือ	กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยให้ผู้บริหารและครู คอยแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ศช 1473/8562

สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
บริเวณโรงเรียนหนองโคง ฯ
อำเภอเมือง 32000

๖ พฤศจิกายน 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย
เรียน หัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ

ด้วยนายสมเคซ บุญมาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสำควน กำสังศึกษา
ในระดับปริญญาโท หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิชาเอกการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพในการใช้
มาตรการ การบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู
สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์" และจะทำการ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับผู้บริหาร
โรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอนี้

สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พิจารณาแล้วเห็นว่างานวิจัยเรื่องนี้
จะสามารถใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ การบริหาร และสนับสนุน
โรงเรียนประถมศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการ ประถมศึกษา ขอให้สำนักงาน
การ ประถมศึกษาอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สิงห์ชะบาศย์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการ การ ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร 513245

(สำเนา)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำควน

๒ พฤศจิกายน 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการขอแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อโรงเรียน จำนวน 1 ฉบับ

แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยกระผม นายสมเดช บุญมาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำควน นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิชาเอกการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์" จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในการส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูตอบแบบสอบถาม ดังบัญชีรายชื่อโรงเรียนและแบบสอบถาม ที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ พร้อมขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมแบบสอบถามที่โรงเรียนตอบเสร็จแล้วไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กระผมจะมาขอรับแบบสอบถามคืน ภายในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2535

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเดช บุญมาก)

หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำควน

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม

1. นายสมยศ มีเทศน์   ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายสุชาติ ต้นหยง   ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
3. นายมณู ยศวิจิตร   หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
4. นายประเสริฐ ใจกล้า   หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย
วิทยาลัยครูสุรินทร์

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. โปรดให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ให้ครบทุกข้อ
3. คำตอบของแต่ละท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอในภาพรวม โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

ขอขอบคุณ

ตอนที่ 1

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [ ] ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่านเพียงข้อละ 1 ตัวเลือก

1. ขณะนี้ท่านดำรงตำแหน่ง
  - [ ] ผู้บริหารโรงเรียน
  - [ ] ครูปฏิบัติการสอน
2. ท่านปฏิบัติราชการในสังกัดโรงเรียนขนาดใด (จำนวนนักเรียน ใช้ข้อมูล
วันที่ 10 มิถุนายน 2534)
  - [ ] ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)
  - [ ] ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
  - [ ] ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน)

ตอนที่ 2

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 50 ข้อ
2. โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่า โรงเรียนของท่าน ปฏิบัติงาน/กิจกรรมในแต่ละข้อ มีประสิทธิภาพในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประสิทธิภาพของการปฏิบัติ ตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้
  - 5 หมายความว่า มีประสิทธิภาพมากที่สุด
  - 4 หมายความว่า มีประสิทธิภาพมาก
  - 3 หมายความว่า มีประสิทธิภาพปานกลาง
  - 2 หมายความว่า มีประสิทธิภาพน้อย
  - 1 หมายความว่า มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด
3. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการดำเนินงานการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการวางแผนในการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

ตัวอย่าง

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
0	การปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียนเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย ทันตามกำหนด.....		✓			

หมายความว่า ในความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน ท่านเห็นว่า โรงเรียนของท่าน
มีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้านธุรการในระดับมาก

โปรดตอบแบบสอบถามจริงต่อไปนี้

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน</u>					
1.	การศึกษาลักษณะปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....					
2.	คณะครูมีส่วนในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....					
3.	งาน/โครงการที่โรงเรียนจัดทำในแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของโรงเรียน.....					
4.	การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการติดตามงาน/โครงการโรงเรียนได้จัดทำไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง.....					
5.	การประเมินผลแผนปฏิบัติการ เป็นไปอย่างต่อเนื่องในทุkgาน/โครงการตลอดปีการศึกษา.....					
	<u>ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ</u>					
6.	โรงเรียนจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....					
7.	การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนกระทำอย่างเป็นระบบ.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
8.	จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ของโรงเรียน.....					
9.	การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน.....					
10.	การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเป็น ระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้.....					
	<u>ด้านการประชาสัมพันธ์</u>					
11.	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระทำทั้งในและ ภายนอกโรงเรียน.....					
12.	ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และช่องทางต่าง ๆ ในการ ประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ.....					
13.	โรงเรียนได้แต่งตั้งครูทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ ของโรงเรียน.....					
14.	โรงเรียนได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ไว้ตลอดปี การศึกษา.....					
15.	ครูได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการนิเทศและบริการด้านวิชาการ</u>					
16.	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทาง ในการนิเทศของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา.....					
17.	คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน ของโรงเรียน.....					
18.	โรงเรียนได้จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาของ โรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา.....					
19.	โรงเรียนสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารทาง วิชาการอย่างเพียงพอกับความต้องการของคณะครู.....					
20.	โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการแก่คณะครู อย่างเพียงพอ.....					
	<u>ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม</u>					
21.	การจัดทำโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายในโรงเรียน.....					
22.	การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสาขาวิชา และสิ่งแวดล้อม.....					
23.	สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง.....					
24.	การมอบหมายให้คณะครูรับผิดชอบด้านการสาขาวิชา และสิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
25.	การวางแผนด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....					
	<u>ด้านการพัฒนาและใช้บุคลากร</u>					
26.	จัดประชุมปฏิบัติการด้านวิชาการแก่คณะครูเป็นประจำทุกเดือน.....					
27.	มอบหมายงานในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้คณะครูรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอน.....					
28.	สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตามโครงการที่ทางราชการหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น.....					
29.	คณะครูมีการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการสอนในทางที่ดีขึ้น.....					
30.	โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน.....					
	<u>ด้านการระดมการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน</u>					
31.	ท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และวิทยากรอย่างเพียงพอ.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
32.	โรงเรียนได้สำรวจแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นและภาคเอกชนไว้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน.....					
33.	โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจในบทบาทของท้องถิ่นและภาคเอกชนที่มีต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา.....					
34.	โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากท้องถิ่นและภาคเอกชน.....					
35.	โรงเรียนได้ให้บริการด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น.....					
	<u>ด้านการจัดสวัสดิการ</u>					
36.	โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคและบริโภค.....					
37.	การจัดสวัสดิการของโรงเรียนทำได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของครู.....					
38.	โรงเรียนมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ครูกู้ยืมแก้ปัญหาความเดือดร้อน.....					
39.	การกำหนดมาตรการในการป้องกันให้ครูปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ครูรู้สึกมั่นคง.....					
40.	การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่คณะครู กระทำทุกครั้งที่ครูได้รับผลสำเร็จในการประกอบคุณงามความดี.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน</u>					
41.	โรงเรียนสามารถสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเอกสารทางวิชาการแก่คณะครูอย่างเพียงพอ.....					
42.	การส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้น แลกเปลี่ยน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน จัดเป็นประจำ.....					
43.	การสำรวจความต้องการของคณะครูในการปฏิบัติงาน.....					
44.	การสนับสนุนให้คณะครูทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....					
45.	สนับสนุนให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ.....					
	<u>ด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน</u>					
46.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน กระทำอย่างสม่ำเสมอ.....					
47.	นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานชี้แจงแก่คณะครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน.....					
48.	โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู.....					

ลำดับข้อ	งาน/กิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับประสิทธิภาพ				
		5	4	3	2	1
49.	คณะครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครู.....					
50.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนได้ ใช้วิธีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง และมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล.....					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมเดช ชื่อสกุล บุญมาก
เกิดวันที่	2 กรกฎาคม พุทธศักราช 2495
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2512	ม.ศ.3 โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2515	ป.กศ. วิทยาลัยครูนครราชสีมา
พ.ศ. 2518	พ.ม. ศึกษาด้วยตนเอง
พ.ศ. 2520	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
พ.ศ. 2536	กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2515	ครูโรงเรียนชุมชนบ้านขาด จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2522	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านชีเหล็กโนนจาน จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2525	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2528	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2531	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำโรงท่าบ จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2532	หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2533	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2535	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดสุรินทร์

บทคัดย่อ
ของ
สมเดช บุญมาก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นสำนวนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหาร และสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ และเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูใน โรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการการบริหารและสนับสนุน โรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือใน การดำเนินงาน ด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการ นิเทศและบริการด้านวิชาการ ด้านการจัดสาขาวิชาและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาและ การใช้บุคลากร ด้านการระดมและการใช้ทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน ด้านการ จัดสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และด้านการติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยจำแนกโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียน ขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 254 คน ครู จำนวน 367 คน ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า เอฟ

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา มีประสิทธิภาพระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา มีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการใช้มาตรการ การบริหารและสนับสนุนโรงเรียนประถมศึกษา มีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

**EFFICIENCY OF THE ADMINISTRATION AND SUPPORT MEASURE
IMPLEMENTATION OF THE PRIMARY SCHOOLS AS PERCEIVED
BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS UNDER THE
OFFICE OF SURIN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

AN ABSTRACT

BY

SOMDECH BOONMAG

Present in Partial fulfillment of the requirements for the
Master of Educational degree in Educational Administration
at Srinakarinwirot University

March 1993

The objectives of this research were to study efficiency of the administration and support measure implementation of primary school as perceived by school administrators and teachers under the Surin Provincial Primary Education Office. The study was concentrated on the ten major aspects of efficiency of the administration and support measure implementation of primary school : planning and implementing, data and information system, public information, supervision and academic service, sanitation and environment, personnel development, gathering local resources, welfare management, supporting and facilitating, follow up - monitoring and assessing.

The samples used in this study composed of 254 school administrators and 367 teachers in three groups of primary school classified by large, medium and small of school size. The instrument used for collecting data was 50 items of rating scales questionnaire constructed by the researcher. Mean, Standard deviation and F-test were used for statistical data analysis.

The results of the study were found that:

1. The primary school administrators and teachers perceived all ten aspects of efficiency of administration and support measure implementation of primary schools at a high level.

2. The primary school administrators in different size of schools perceived efficiency of administration and support measure implementation of primary school non significant statistical difference at .05.

3. The primary school teachers in different size of schools perceived efficiency of administration and support measure implementation of primary school significant statistical difference at .05.